בעזהשי"ת

ספר

עֲצָתוֹ אֱמוּנָה

אִידִישׁ

פָּרָשַׁת וַיִּשְׁלַח - וַיֵּשֶׁב

תשע"ח

היכל הקודש

הכתובת להשיג את הספר הקדוש הזה וכל ספרי
אדמו"ר מוהר"ן מברסלב זי"ע וספרי תלמידיו הקדושים

To obtain this and other Breslov publications:

היכל הקודש וויליאמסבורג
HEICHAL HAKODESH WILLIAMSBURG
27 Skillman Street
718-384-1652

היכל הקודש מאנסי
HEICHAL HAKODESH MONSEY
32 Dolson Rd.
347-733-7551

היכל הקודש קרית יואל
HEICHAL HAKODESH KIRYAS JOEL
8 Hayes Ct.
845-467-5299

היכל הקודש קרית יואל
HEICHAL HAKODESH KIRYAS JOEL
8 Premishlan Way
845-243-0563

בארץ ישראל:

מוסדות "היכל הקודש" חסידי ברסלב

שע"י עמותת "ישמח צדיק-קהילת ברסלב בגליל"
בהסייתדות ע"י כ"ק מוהרא"ש זצוק"ל

רחוב רבי נחמן מברסלב 1 ת.ד. 421 יבנאל 15225

טלפון רב קווי 04-6708356

פקס: 04-6708359

Visit our new website: www.breslevcenter.com

לשמוע השיעורים 212-444-9191

Find our entire book selection at:
AMAZON.COM
To donate and/or sponsor one of our books please call:
845-248-1651

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת וישלח, ח' כסליו, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד ... נרו יאיר

געלויבט דעם אייבערשטן אז מיר האבן זוכה געווען צו וויסן פונעם רבי'ן; וואס וואלטן מיר געטון אן דעם רבי'ן, ווי אזוי וואלטן מיר זיך אן עצה געגעבן אן דעם הייליגן רבינ'ס עצות. דער רבי איז אונז מחיה און מחזק אז מיר זאלן נישט אויפגעבן, מיר זאלן זיך צוריק קערן צום אייבערשטן. בפרט אז מיר האבן זוכה געווען אז מוהרא"ש זכרונו לברכה האט אונז איבערגעלאזט אזוי פיל ספרים פיל מיט חיזוק און עצות פאר יעדן מענטש אין יעדן מצב; דארפן מיר דאנקען און לויבן דעם אייבערשטן אז מיר זענען נישט קיין חולקים אויפן רבי'ן און אויף זיינע תלמידים.

איינע פון די וויכטיגע זאכן וואס דער רבי האט פארלאנגט פון אונז, אז מיר זאלן האבן "שלום בית"; דער רבי האט אונז זייער געווארנט מיר זאלן אכטונג געבן צו מכבד זיין די ווייב (עיין שיחות הר"ן, סימן רסג-רסד), עס איז כמעט נישט געווען א שיעור וואס מוהרא"ש זאל נישט רעדן פון "שלום בית" - אז דער מאן דארף מכבד זיין די ווייב. אז מען איז מכבד די ווייב, איז מען זוכה אז דער אייבערשטער רוהט אין שטוב.

מענטשן האבן א טעות, מען מיינט אז דער אייבערשטער איז נאר אין שול, אין כולל, אדער אין ישיבה, און נאר דער בית המדרש, כולל, ישיבה איז רוחניות, אבער דער שטוב איז גשמיות, ממילא, ווען מען איז אין שטוב און מען העלפט די ווייב, דאס איז גשמיות, און דאס איז א שטער צו זיין אן ערליכער איד.

עס איז נישט אזוי, נאר דער אייבערשטער איז אויך אין שטוב. עבודת השם איז נישט נאר אין בית המדרש, אז מען העלפט אין שטוב, מען העלפט די ווייב מיט די קינדער, דאס איז פונקט אזוי חשוב ווי די גרעסטע עבודות.

עס איז באוואוסט דאסווארט וואס ר' נתן פלעגט זאגן: "ביי מיר איז חשוב צו רעדן מיט מיינע קינדער, זיי מחנך זיין, אזוי ווי תיקון חצות"; ר' נתן זכרונו לברכה האט געוואלט גיין שלאפן פרי צו קענען אויפשטיין ביי חצות זאגן תיקון חצות, אבער אזוי ווי ער האט געהאט א שטוב מיט קינדער, פלעגט ער ווארטן זיי זאלן אהיים קומען פון חדר, ער פלעגט זיי מחנך זיין צו מאכן ברכות, ליינען קריאת שמע, אנגרייטן נעגל

וואסער, און דאס האט אים געשטערט פון גיין שלאפן פרי, האט ער געזאגט אז דאס איז ביי אים פונקט אזוי חשוב ווי חצות.

איך האף אז די פאר ווערטער וואס איך שרייב דיר וועסטו אריין נעמען אין הארץ, דו וועסט פאלגן דעם רבי׳ן, וועסט העלפן דיין ווייב מיט די קינדער, וועסט אכטונג געבן אויף איר כבוד איר נישט צו פארשעמען, אזוי וועסטו האבן א גוט לעבן.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

~~~~~~~~~~

בעזרת ה׳ יתברך - יום ב׳ פרשת וישלח, ט׳ כסליו, שנת תשע״ח לפרט קטן

לכבוד ... נרו יאיר

דער הייליגער רבי האט געהאט זייער גרויסע תלמידים, איינע פון די תלמידים איז געווען ר׳ שמואל אייזיק זכרונו לברכה, א גרויסער צדיק און בעל מדריגה. אמאל האט אים דער רבי געזאגט (חיי מוהר״ן, סימן תמא): ״וועגן אביסל בלוט זאלסטו פארלירן די וועלט און יענע וועלט? קרעכץ עס אויס!״ יעדער מענטש ווערט געבוירן מיט שלעכטע מידות, מען מיינט אז אלעס קומט זיך אים, ער איז אייביג גערעכט; דאס קומט פון די הייסע בלוט וואס איז דא אינעם מענטש. אבער אז א מענטש האט שכל און ער פאלגט דעם רבי׳ן וואס האט אונז געגעבן א מתנה ״התבודדות״, דאס הייסט אז א מענטש זאל אויסשמועסן זיין הארץ פארן אייבערשטן, אים דערציילן אלעס וואס באדערט אים, און אים בעטן אויף אלע שלעכטע מידות וכו׳, וואלט דער מענטש געהאט א חיים טובים, דאס האט דער רבי געזאגט: ״שמואל אייזיק, וועגן אביסל בלוט זאלסטו פארלירן די וועלט און יענע וועלט? קרעכץ עס אויס!״

ווען א מענטש געוואוינט זיך צו זיך אויסצורעדן זיין הארץ פארן אייבערשטן, ער בעט דעם אייבערשטן: ״רבונו של עולם, העלף מיר איך זאל זיין פריילעך, העלף מיר עס זאל מיר נישט באדערן יעדע קלייניקייט. רבונו של עולם, העלף מיר איך זאל נישט שרייען, איך זאל נישט ווערן פארלוירן וכו׳, העלף מיר איך זאל האבן שלום בית, מיר
~~~~~~~~~~

זאלן זיך פארשטיין. הייליגער באשעפער, האב רחמנות אויף מיר, איך וויל האבן א שיינע לעבן, א לעבן מיט שמחה, א לעבן מיט אמונה, א לעבן מיט ישוב הדעת. העלף מיר אייבערשטער איך זאל נישט זוכן צו זיין גערעכט וכו'"; אז א מענטש שרייט זיך אויס זיין הארץ צום אייבערשטן, האט מען א גוט לעבן. דערפאר זאלסטו פאלגן דעם רבי'ן, בעט כסדר די תפילה וואס איך האב דיר געשריבן, דער עיקר זאלסטו צולייגן דיינע אייגענע תפילות.

ווי מער א מענטש רעדט צום אייבערשטן ווערט אים קלארער זיין אמונה, עס ווערט ביי אים שטארק אז עס איז גארנישט דא אויף דער וועלט אויסער דעם אייבערשטער, ער ווייסט ביי זיך אז דער אייבערשטער איז ממלא כל עלמין, וסובב כל עלמין, ובתוך כל עלמין, אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל.

מוהרא"ש זכרונו לברכה האט פארפאסט א ניגון אויף די ווערטער ווען ער איז געווען א בחור; מוהרא"ש פלעגט גיין אין פעלדער און אין וועלדער רעדן צום אייבערשטן, זייענדיג אליינס אין די פוסטע וועלדער האט ער מורא געהאט פון די חיות וכו', האט ער זיך אונטער געזינגען די ווערטער: "מְמַלֵּא כָּל עַלְמִין, וְסוֹבֵב כָּל עַלְמִין, אֵין שׁוּם מְצִיאוּת בִּלְעָדָיו יִתְבָּרַךְ כְּלָל, וּבְכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה שָׁם אֲלוּפוֹ שֶׁל עוֹלָם". ער האט דאס גע'חזר'ט אן א שיעור מאל, ביז ער האט שוין נישט געהאט קיין שום פחד פון קיינעם, פון דעם איז געווארן דער שיינער ניגון. דאס זאלסטו אויך טון, זינג דיר ניגונים פון אמונה א גאנצן טאג, וועט דיר ווערן די אמונה זייער שטארק.

חכמינו זכרונם לברכה זאגן (מדרש תנחומא ויקרא, א): "דַּעַת קָנִיתָ מַאי חָסַרְתָּ", ווען א מענטש האט שכל, ער ווייסט אלעס איז דער אייבערשטער האט ער אלעס, אזא מענטש איז א גליקליכער מענטש, "דַּעַת חָסַרְתָּ מַאי קָנִיתָ", אויב האט מען נישט קיין שכל, מען ווייסט נישט אז אלעס איז דער אייבערשטער - האט מען גארנישט; א מענטש קען האבן געלט איבערן קאפ, אויב לעבט ער נישט מיט אמונה, האט ער גארנישט פון זיין גאנצע געלט, יעדע דאללער וואס ער האט, איז אים נאך א ווייטאג.

איינער האט אמאל געזאגט פאר ר' נתן אז זיין טאטע האט אים איבער געלאזט א ירושה פון טויזענט גאלדענע רענדלעך, האט אים ר' נתן זכרונו לברכה געזאגט: "האסטו טויזענט טויט'ן"; ווייל געלט איז נאר א קאפ פארדרייעניש, א מענטש וואס פאקט אוועק געלט, ווערט נאר פון דעם דעפרעסט, אזוי זאגט דער רבי (ליקוטי מוהר"ן, חלק

א׳, סימן כג): ״וְעַל כֵּן אֵלּוּ הַמְּשֻׁקָּעִים בְּמָמוֹן כָּל מַה שֶּׁיֵּשׁ לוֹ עֲשִׁירוּת יוֹתֵר, יֵשׁ לוֹ דַּאֲגוֹת וְעַצְבוּת וּמָרָה שְׁחוֹרָה בְּיוֹתֵר״, די אלע וואס זענען אריין געטון אין געלט, ווי מער געלט זיי האבן זענען זיי מער פאר דאגה׳ט, מער דעפרעסט און מער מרה שחורה׳דיג, ווייל געלט מאכט א מענטש דעפרעסט. געלט העלפט נישט דעם מענטש, נאר דער אייבערשטער העלפט א מענטש. רעד זיך נישט איין אז אויב דו וועסט האבן אוועק געלייגט געלט וועסטו האבן א בעסערע לעבן, נאר אויב דו וועסט רעדן צום אייבערשטן, דעמאלט וועסטו האבן א בעסער לעבן.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

~~~~~~~~~~

בעזרת ה׳ יתברך - יום ג׳ פרשת וישלח, י׳ כסליו, שנת תשע״ח לפרט קטן

לכבוד ... נרו יאיר

איך האף אז דו לערנסט נאך דיינע שיעורים כסדרן על פי סדר דרך הלימוד פון הייליגן רבי׳ן.

דער רבי האט אונז געגעבן א גרינגע וועג צו לערנען, א וועג ווי אזוי יעדער איינער קען זוכה זיין צו לערנען - פון דעם גרויסער למדן ביזן שוואכסטן קאפ. דער רבי האט זייער געוואלט מען זאל לערנען כסדרן דוקא, דאס הייסט מען זאל נישט גלייך איבער חזר׳ן נאר קודם ענדיגן ביזן סוף, ערשט דעמאלט זאל מען אנהייבן נאכאמאל פון אנהייב. אז מען געוואוינט זיך צו צו לערנען אויף דעם וועג איז מען זוכה צו לערנען זייער אסאך.

אפילו דו ביסט פאריאגט און פארפלאגט, דאך זע ארויס צו כאפן אביסל תורה יעדן טאג. אפילו דו פארשטייסט נישט וואס דו לערנסט, זאלסטו זאגן די ווערטער פון די תורה.
~~~~~~~~~~

חכמינו זכרונם לברכה זאגן (עבודה זרה יט.): "לְעוֹלָם לִיגְרִיס אִינִישׁ, וְאַף עַל גַּב דְּמִשְׁתַּכַּח, וְאַף עַל גַּב דְּלֹא יָדַע מַאי קָאָמַר", א מענטש זאל לערנען אפילו ער פארגעסט וואס ער לערנט, און אפילו ער פארשטייט נישט וואס ער לערנט. נאך זאגן חכמינו זכרונם לברכה (שבת סג.): "לִיגְמַר אִינִישׁ, וַהֲדַר לִיסְבַּר", קודם דארף מען אסאך זאגן די ווערטער, און נאכדעם קומט מען צו פארשטיין.

וואס זאל איך דיר זאגן, ווער עס פאלגט דעם רבי'ן, ער לערנט אויף דעם וועג (שיחות הר"ן, סימן עו) איז זוכה צו ענדיגן כל התורה כולה ביז א קורצע צייט, מען איז זוכה צו גאר שיינע זאכן. מען דארף נאר אוועק לייגן אלע חכמות, אלע קשיות, איז מען זוכה צו גאר שיינע זאכן.

זיי געזונט און שטארק.

...

~~~~~~~~~~

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת וישלח, י"א כסליו, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד ... נרו יאיר

היינט ענדיגן מיר מסכת מכות און מארגן הייבן מיר אן בעזר ה' מסכת שבועות; זיי נישט קיין בטלן, כאפ דיר מיט. עס איז א שאד יעדן טאג וואס גייט אריבער אן תורה, א טאג אן לימוד התורה איז קיין טאג, און ווען א מענטש איז זוכה צו לערנען תורה וועט ער מצליח זיין אין אלע זיינע וועגן.

די רבי הייבט אן זיין ספר ליקוטי מוהר"ן (סימן א): " דַּע, שֶׁעַל יְדֵי הַתּוֹרָה נִתְקַבְּלִין כָּל הַתְּפִלּוֹת שֶׁאָנוּ מִתְפַּלְּלִים", אז מען לערנט תורה נעמט דער אייבערשטער אן אונזערע תפילות, ווייל ווער עס לערנט תורה באקומט א חן, אזוי ווי עס שטייט (משלי ה, יט): "אַיֶּלֶת אֲהָבִים וְיַעֲלַת חֵן"; מען זעט, ווען איינער קומט בעטן א טובה פון א צווייטן, אויב דער מענטש וואס בעט די טובה איז א בא'חנ'טער מענטש, דעמאלט באקומט ער אלעס וואס ער בעט, ווייל זיין חן מאכט אז מען זאל וועלן ערפילן וואס ער דארף, אזוי אויך - זאגט
~~~~~~~~~~

דער רבי - ווען מען לערנט תורה באקומט דער מענטש חן ׳בעיני אלקים ואדם׳, נעמט מען אן אלע תפילות וואס ער בעט.

ווען א מענטש לערנט תורה פארברענט ער אלע קליפות וואס זענען באשאפן געווארן פון זיינע עבירות, בפרט ווען מען לערנט גמרא וואס דאס איז פייער פארן ס״מ. מען זעט אן אינטערעסאנטע זאך, דער ס״מ וועט אלעס לאזן דעם מענטש טון, ביז לערנען גמרא, ווייל דאס פארברענט אים אינגאנצן, אזוי ווי דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר״ן, חלק א׳, סימן ריד): תלמיד באטרעפט אזוי ווי די קליפה וואס ווארפט אראפ א מענטש אין פגם הברית (לילית), אויב לערנט מען גמרא (תלמיד) פארברענט די קליפה.

איך האף אז דו וועסט זיך מאכן א נייע התחלה און אנהייבן לערנען יעדן טאג אביסל גמרא, ווערסטו זוכה זיין צו אלעס גוטס. דו ווערסט באקומען חן אינעם אייבערשטנס אויגן, און אלע דיינע בקשות, אלע דיינע תפילות וועלן אנגענומען ווערן.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

~~~~~~~~~~~

בעזרת ה׳ יתברך - יום ה׳ פרשת וישלח, יב כסליו, שנת תשע״ח לפרט קטן

לכבוד ... נרו יאיר

היינט הייבן מיר אן א נייע מסכת - ״מסכת שבועות״, איך בעט דיר זייער דו זאלסט זיך מיט כאפן מיט די סדר צו לערנען יעדן טאג א ׳דף גמרא׳, א טאג וואס מען לערנט א ׳דף גמרא׳ איז אן אנדערע טאג. אלע ברכות ליגט אין די גמרא; אז מען לערנט גמרא האט מען פרנסה, אז מען לערנט גמרא ווערט מען פרייליך, אלע ישועות ליגט אין די הייליגע גמרא.

חכמינו זכרונם לברכה זאגן (סנהדרין כד.) אויפן פסוק (איכה ג, ו): בְּמַחֲשַׁכִּים הוֹשִׁיבַנִי כְּמֵתֵי עוֹלָם - ״זֶה תַּלְמוּד בַּבְלִי״; פרעגט מוהרא״ש, ווי קען מען זאגן אויף תלמוד בבלי, די הייליגע גמרא, אז דאס איז א טונקלקייט, א טויטקייט? זאגט מוהרא״ש א שיינעם
~~~~~~~~~~~

פשט, אז חכמינו זכרונם לברכה זאגן פאר א מענטש וואס באקלאגט זיך: "מיין לעבן איז מיר טונקל", "מיין לעבן איז מיר טויט", עס איז דא אן עצה פאר דיר, נעם די הייליגע גמרא און לערן דאס, "בְּמַחֲשַׁכִּים הוֹשִׁיבַנִי" - דער לעבן איז דיר פינסטער, כְּמֵתֵי עוֹלָם - דו שפירסט ווי א טויטער מענטש, איז דא פאר דיר אן עצה, זֶה תַּלְמוּד בַּבְלִי - נעם די הייליגע גמרא, דאס וועט דיר מאכן ליכטיג, דאס וועט דיר מאכן לעבן.

וויסן זאלסטו, א מענטש וואס לערנט גמרא וועט ארויס גיין פון זיינע חובות, ער וועט ווערן רייך. דער רבי האט דערציילט (שיחות הר"ן, סימן קלז): עס זענען געווען צוויי אינגעלייט זייער נאנטע חברים, איינמאל האט איינער געזען אויף זיין חבר אז ער האט געטון נישט קיין שיינע זאך, שפעטער האט ער געזען ווי דער חבר האט געטון א גרויסע עבירה, האט ער זיך אפגעשאקלט פון אים און זיי האבן זיך צעטיילט. נאך א שטיק צייט זעט ער ווי דער חבר הייבט אן מצליח צו זיין, אבער ער איז געווארן א גרויסער ארימאן, האט ער אנגעפאנגען האבן קשיות אויפן אייבערשטן: 'איך ווייס דאך אז יענער האט געטון א גרויסער עבירה, פארוואס גייט אים אזוי גוט? ער איז מצליח, ער איז א גרויסע עשיר', איינמאל האט ער געזען ווי עס שטייען א קופקע און עס הערט זיך ארויס פון דארט א גרידער ווי מען ציילט געלט, איז ער אהין געגאנגען, ער איז צוגעגאנגען צו די געלט, ווען ער האט געוואלט קומען נאנט האט מען אים אפגעשטעלט, מען זאגט אים: "ריר נישט צו צו די געלט, די געלט באלאנגט פאר דיין אלטער חבר", האט ער זיי געפרעגט: "איך פארשטיי נישט, פארוואס קומט אים אזוי פיל געלט, איך האב דאך געזען מיט מיינע אויגן ווי ער טוט אן עבירה?" האט מען אים געענטפערט אזוי: "דיין חבר האט זיך קובע געווען צו לערנען יעדן טאג תורה, ער האט זיך פארגענומען חק ולא יעבור אז ער גייט לערנען יעדן טאג, אבער דו לערנסט גארנישט, דערפאר געבט מען פאר דיין חבר געלט אפילו ער האט געטון אן עבירה ווייל "מעות" איז ראשי תיבות ו'אין ע'בירה מ'כבה ת'ורה (סוטה כא.), עבירה לעשט נישט אויס די תורה", קוק נאך די מעשה דארט.

דערפאר בעט איך דיר זייער מיין טייערער חבר, מיין טייערער ברודער, הייב אן פון פריש, הייב אן פון יעצט, הייב אן היינט מסכת שבועות, אפילו דו פארשטייסט נישט וואס דו לערנסט - זאג די ווערטער פון די הייליגע גמרא, וועט דיר ליכטיג ווערן, די הייליגע תנאים און אמוראים וועלן דיר אויפלעבן.

איך האב געהערט פון א ברסלב׳ער חסיד, אז מען זעט ממש בחוש אז די תנאים און אמוראים, יעדער איינער פון זיי האבן געקענט מחיה מתים זיין; ווייל ווען מען הייבט אן לערנען פרקים משניות און דפים גמרא ווערט ממש תחיית המתים, דאס לעבן טוישט זיך, מען הייבט אן שפירן א טעם אין לעבן, מען הייבט אן זיין פריילין, עס ווערט תחיית המתים ממש.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

~~~~~~~~~~

בעזרת ה׳ יתברך - ערב שבת קודש פרשת וישלח, י״ג כסליו, שנת תשע״ח לפרט קטן

לכבוד ... נרו יאיר

וויסן זאלסטו אז קינדער פארשטייען אלעס און זעהן אלעס, אפילו זיי זענען נאך יונג. אויב מען וויל נחת פון די קינדער דארף מען זיך אויפפירן מיט יראת שמים; א קינד וואס זעט זיין טאטע זיך פירן מיט יראת שמים, ער זעט זיין טאטע אנגרייטן נעגל וואסער פארן גיין שלאפן, זיין טאטע ליינט קריאת שמע פארן שלאפן, ער רעדט איידל, ער שרייט נישט און שעלט נישט, וועלן די קינדער אויך זיין ערליכע אידן. זיי וועלן נאכמאכן זייער טאטע, זיי וועלן אויך ליינען קריאת שמע און אנגרייטן נעגל וואסער פארן שלאפן גיין, זיי וועלן אויך רעדן איידל און שיין.

רש״י ברענגט אין די וואכעדיגע סדרה (בראשית לד, א) דעם פסוק (יחזקאל טז, מד): ״כְּאִמָּהּ בִּתָּהּ״, ווי אזוי א מאמע פירט זיך, אזוי פירן זיך די קינדער, וואס חכמינו זכרונם לברכה זאגן (בראשית רבה פ, א) אז דאס גייט ארויף לאה; ביי לאה שטייט (בראשית ל, טז): ״וַתֵּצֵא לֵאָה״, דאס זעלבע שטייט ביי דינה (שם לד, א): ״וַתֵּצֵא דִינָה בַּת לֵאָה״, ווייל ווי אזוי עלטערן פירן זיך, וועלן זיך די קינדער פירן.

מענטשן פרעגן פון ווען חינוך הייבט זיך אן, ווי אלט די קינדער דארפן זיין אז מען זאל זיי שוין דארפן מחנך זיין; מוהרא״ש זאגט אז חינוך הייבט זיך אן נאך פאר די
~~~~~~~~~~

קינדער ווערן געבוירן, חינוך הייבט זיך אן ביי זיך אליין. אז דער טאטע איז פארנומען מיט זיין "סאושעל מידיע" טאג און נאכט, וואס וועט שוין זיין מיט די קינדער? אז דער טאטע קומט אהיים און ער שרייט און פראסקעט וכו', וואס ערווארט מען נאך פון די קינדער? איך רעד זייער אסאך צו בחורים זיי זאלן דאווענען און לערנען, זיי זאלן זיך פירן מיט יראת שמים, אבער די בחורים קוקן מיר אן ווי איך בין אראפ געפאלן פון די לבנה, זיי זאגן מיר: "מיין טאטע דאווענט נישט, פארוואס זאל איך דאווענען?" "מיין טאטע קוקט מאוויס, פארוואס זאל איך נישט קוקן מאוויס?" עס איז ביטער שווער צו ארבעטן מיט קינדער וואס די עלטערן האבן זיך אליינס נישט מחנך געווען.

אין קעמפ לייג איך שלאפן די בחורים, האב איך געזען בחורים וואס שלאפן אן נאכט קליידער, נאר מיט אונטער וועש וכו'; ביי מיר איז דאס אן עקל און א גרויל, האב איך זיי געפרעגט: "וואס גייט פאר מיט ענק, וואו איז ענקער צניעות, וואו איז דאס נארמאלקייט? אפילו זאלסט שלאפן איינער אליין אין א גאנצע הויז, גייט מען אויך נישט ארום אן קיין קליידער", זאגן זיי מיר: "אונזערע עלטערן שלאפן אויך אן קליידער"; איך האב זייער אסאך געדארפט רעדן צו זיי אז עס איז נישט איידל און נישט מענטשליך אזוי ארום צו גיין, און מען דארף זיין אנגעטון אפילו מען איז אין די אייגענע שטוב, ביז איך האב עס געקענט אריין לייגן אין זיי, און דער אייבערשטער האט געהאלפן זיי האבן חתונה געהאט און פירן זיך מיט יראת שמים. דערפאר בעט איך דיר זאלסט אכטונג געבן ווי אזוי דו פירסט זיך, אזוי וועסטו האבן נחת פון דיינע קינדער.

אסאך מאל זענען דא זאכן וואס זעט אויס פאר עלטערן ווי קלייניקייטן; עס קען זיין אז עס איז טאקע קלייניקייטן, אבער ווען עס קומט אויפצושטעלן א שטוב, ווען עס קומט אז קינדער זאלן אויפוואקסן מיט יראת שמים, איז עס שוין גארנישט קיין קלייניקייטן. לאמיר נעמען א ביישפיל זינגען זמירות שבת, עס זעט אויס ווי א קלייניקייט, אבער ווען עס קומט אויפצושטעלן א אידישע שטוב, איז עס איינע פון די וויכטיגסטע זאכן, קינדערווארטן און קוקן ארויס אויף שבת, קינדער געדענקען אויף שטענדיג דער שבת טיש פון די עלטערן, דאס איז א זאך וואס וועט מיט גיין מיט זיי שפעטער ווען זיי וואקסן אויף, דאס וועט זיי בלייבן אין זכרון.

דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן ב): "דער עיקר פון אידישקייט איז תמימות ופשיטות; דער רבי כאפט אן למשל, זינגען זמירות שבת ביי די דריי סעודות און ביי מלוה מלכה, דאס איז עיקר פון אידישקייט"; דאס איז א זאך וואס גייט אריין אין די

קינדער זייער שטארק, אפילו זיי זענען נאך זייער יונג. דערפאר בעט איך דיר זייער, זאלסט זיך אויפפירן שיין און איידל. זע צו זינגען זמירות ביי די סעודות, אפילו דו ביסט מיד און אויסגעמאטערט, דו ווילסט גיין שלאפן, דאך זאלסטו זינגען זמירות ביי די סעודות.

קיינער הייסט דיר נישט מאכן לאנגע סעודות. אז דו ביסט מיד, מאך א קורצע סעודה, אבער מיט זמירות, מיט יראת שמים. פארצייל אפאר שיינע מעשיות פאר דיין ווייב און קינדער, פארצייל זיי מעשיות פון תפילה, פארצייל זיי מעשיות פון צדיקים, וועסטו זען ווי זיי וועלן דיר אויסהערן.

טייערער ..., דאס לעבן גייט זייער שנעל; מען איז ממש יעצט געווען א אינגל, א בחור, ממש יעצט געבוירן א קינד, און מען האט שוין גרויסע קינדער. מען האט אמאל געזען ווי ר' נתן רעדט דיבורי התחזקות מיט א קינד, האט מען אים געפרעגט פארוואס ער פארברענגט מיט א קינד, האט ר' נתן געזאגט מיט א ניגון: "אט איז מען א אינגל, אט איז מען א בחור, אט איז מען א אינגערמאן, אט איז מען אן אלטער איד און אט פירט מען שוין צום אייביגן ארט - צום בית החיים", אזוי ווי איינער זאגט, וואס איז א נפקא מינה א קינד צי אן אלטער איד - אלעס איז איינס, דאס זעלבע זאג איך דיר: "דו מיינסט אז דו האסט קליינע קינדער, דארפסטו נישט אכטונג געבן ווי אזוי דו פירסט זיך אויף, דו טראכסט 'ווען זיי וועלן זיין עלטער וועל איך אכטונג געבן', זאלסטו וויסן אז אט איז מען א אינגערמאן, און אט האט מען שוין א שטוב מיט קינדער".

א פרייליכן שבת.

...

~~~~~~~~~~

בעזרת ה' יתברך - יום א' פרשת וישב, ט"ו כסליו, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד ... נרו יאיר

דער הייליגער ר' נתן זכרונו לברכה האט אמאל געזאגט פאר זיין תלמיד ר' נחמן טולטשינער זכרונו לברכה: "אן ערליכער איד איז זייער שווער צו זיין, לאמיר כאטשיג
~~~~~~~~~~

ליב האבן אן ערליכער איד, לאמיר כאטש מקנא זיין אן ערליכער איד, און נישט קריגן אויף אים", נאך האט אים ר' נתן געזאגט: "ווער עס איז אן ערליכער איד ווייס איך נישט, אויב דו ביסט אן ערליכער איד בין איך דיר מקנא"; ווען א מענטש וויל זיין אן ערליכער איד, ער קוקט ארויף ערליכע אידן, דאס אליינס וועט אים צוברענגען אז ער זאל אויך זיין אן ערליכער איד.

דער רבי האט געזאגט פאר ר' נתן (שיחות הר"ן, סימן קיט): "עס איז א גרויסע מדריגה, ווען א מענטש זעט אז ער האט נאך נישט מצליח געווען צו זיין ערליך און הייליג, אז ער זאל פארגינען א צווייטן איד ער זאל זיין ערליך און הייליג"; ווען א מענטש האט א געפיל צו ערליכע אידן, ער האט ליב א תלמיד חכם, דאס אליין וועט אים מאכן אז ער זאל זיין א תלמיד חכם. חכמינו זכרונם לברכה זאגן (מכות כד.) אויפן פסוק (תהלים טו, ד): "וְאֶת יִרְאֵי ה' יְכַבֵּד" - "זֶה יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ יְהוּדָה", ווען ער פלעגט זען א תלמיד חכם איז ער אויפגעשטאנען פון זיין קעניגליכער שטיל, "מְחַבְּקוֹ וּמְנַשְּׁקוֹ", און אים ארומהאלזן און קישן; זעט מען פון דעם, אז אויב מען האט ליב אן ערליכער איד, איז מען שוין אליינס א צדיק.

עס איז נישט דא וועם צו מקנא זיין; מקנא זיין א צווייטן איז א נארישקייט, דו וועסט קיינמאל נישט חלומ'ן וואס גייט אריבער אויף א צווייטן, ווייל יעדער איינער האט זיינע שוועריקייטן וואס ער גייט דורך. נאר איינעם דארף מען מקנא זיין - אן ערליכער איד. ווען מען זעט א מענטש ווי ער שטארקט זיך און דערהאלט זיך, אפילו מיט זיינע שוועריקייטן גייט ער דריי מאל א טאג אין שול דאווענען, ער גייט ארום מיט א שמייכל - אזא איינעם דארף מען מקנא זיין. אזוי ווי ר' נתן האט געזאגט: "אן ערליכער איד איז זייער שווער צו זיין, לאמיר כאטשיג ליב האבן אן ערליכער איד, לאמיר כאטש מקנא זיין אן ערליכער איד און נישט קריגן אויף אים".

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

~~~~~~~~~~

בעזרת ה' יתברך - יום ב' פרשת וישב, ט"ז כסליו, שנת תשע"ח לפרט קטן
~~~~~~~~~~

לכבוד ... נרו יאיר

איך בעט דיר זייער מיין ליבער חבר, געב זיך אכטונג פונעם יצר הרע וואס רעדט דיר איין אז דו ביסט שוין פארפאלן, אז דו ביסט שוין דערנאך; שלמה המלך רופט אן דעם יצר הרע (קהלת ד, יג): "מֶלֶךְ זָקֵן וּכְסִיל" - אן אלטער נארישער קעניג.

מוהרא"ש זאגט, וואס איז דער פשט פון דעם טיטל: "מֶלֶךְ זָקֵן וּכְסִיל?" ווייל זיין גאנצע ארבעט איז אריין צוווארפן דעם מענטש אין א זקנה, ער זאל טראכטן: 'איך בין שוין אלט, פון מיר וועט שוין גארנישט זיין', אבער ווען א מענטש באנייט זיך כסדר, ער האלט זיך אין איין אויפפרישן, דורכדעם רייסט ער אויס דעם יצר הרע וואס וויל אים נאר אלט מאכן.

מיר דארפן דאנקען דעם אייבערשטן אז מיר האבן זוכה געווען צו וויסן פון דעם הייליגן רבינ'ס עצות, מיט די עצות קענען מיר זיך דערהאלטן אין אלע שווערע מצבים וואס מען גייט אריבער. ווי מער א מענטש פריידט זיך, ער גייט ארום פרייליך, פארברענט ער אלע קליפות. דער יצר הרע וויל נאר אז א מענטש זאל ווערן מרה שחורה, דער מענטש זאל אריין פאלן אין א טיפע דעפרעסיע, דאס איז זיין גאנצע ציל וואס ער וויל ערררייכן ווען ער ווארפט אראפ א מענטש אין עבירות, אריין ווארפן דעם מענטש אין א קטנות הדעת, אין עצבות ומרה שחורה. דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן מח): "עַצְבוּת הִיא סִטְרָא אַחֲרָא, וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שׂוֹנֵא אוֹתָהּ", ווען א מענטש איז דעפרעסט איז ער אין די הענט פון די נישט גוטע, דער אייבערשטער האט פיינט ווען מען איז דעפרעסט.

מוהרא"ש זכרונו לברכה זאגט, א מענטש קען זיך מעסטן צי ער איז ביי די קדושה צי חס ושלום ער איז אריין געפאלן אין די טומאה; אויב מען איז פרייליך איז א סימן אז מען איז אין די קדושה, אבער אויב מען איז דעפרעסט איז א סימן אז מען אין די הענט פון די סטרא אחרא.

דערפאר בעט איך דיר זייער, גיי ארום בשמחה, זיי פרייליך אז דו ביסט א איד, אפילו דו קוקסט אויס נעבעך אנגעפילט מיט נישט גוטע מעשים, דאך זאלסטו טאנצן

פאר שמחה: ״שֶׁלֹּא עָשַׂנִי גּוֹי״, איך בין א איד! ווייל ווען מען איז פרייליך פארברענט מען אלע קליפות, און מען גייט ארויס פון די הענט פונעם יצר הרע.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

~~~~~~~~~~

בעזרת ה׳ יתברך - יום ג׳ פרשת וישב, י״ז כסליו, שנת תשע״ח לפרט קטן

לכבוד ... נרו יאיר

אשרינו מה טוב חלקינו אז מיר האבן זוכה געווען צו וויסן פון הייליגן רבי׳ן. דער רבי לערנט מיט אונז וואונדערליכע עצות ווי אזוי מיר זאלן קענען אנגיין אין לעבן, דער רבי שיינט אריין אין אונז די ריינע אמונה אז מיר זאלן גלייבן אז דער אייבערשטער פירט דער וועלט, און מיר זאלן זיך נישט פארלירן ווען עס גייט נישט אזוי מען וויל.

ווער עס לערנט דעם רבינ׳ס ספרים דארף שוין נישט קיין שום אנדערע חיזוק, ער איז אנגעפילט מיט חיזוק - סיי פאר זיך, און ער האט אויך גוטע דיבורים צו מחזק זיין אנדערע.

דער רבי האט געזאגט (חיי מוהר״ן, סימן שנח): ״מיט יעדע שמועס וואס איך שמועס מיט אייך, קענט איר זוכה זיין צו זיין אן ערליכער איד, נישט סתם אן ערליכער איד, נאר אן ערליכער איד אזוי ווי איך מיין אן ערליכער איד״; דערפאר דארפן מיר לערנען דעם רבינ׳ס ספרים און טון די עצות וואס דער רבי לערנט אונז, וועלן מיר זוכה זיין צו צו קומען צו די גרעסטע מדריגות וואס עס איז נאר פארהאן.

אזוי ווי קומענדיגע וואך איז שוין חנוכה, וועט די פרויען צוזאמקום פארקומען די וואך מיטוואך נאכט אין ישיבה; זע צו בלייבן אין שטוב אז דיין ווייב זאל קענען קומען צום שיעור. ווער דארף דען נישט קיין חיזוק? יעדער דארף חיזוק, בפרט פרויען וואס זיי זענען א גאנצע וואך אין שטוב פאריאגט מיט די קינדער, זיי דארפן נאך מער חיזוק. דערפאר זע צו מאכן דיינע פלענער צו בלייבן אין שטוב, אז דיין ווייב זאל קענען קומען
~~~~~~~~~~

פארברענגען מיט אלע פרויען אהיים קומען מיט א פרישע גייסט, מיט פרישע כוחות, ממשיך צו זיין מיט איר ארבעט.

אויך זאלסטו מחזק זיין דיין ווייב אז זי זאל קומען צו די פרויען צוזאמקום; זייער אסאך מאל מאכט זיך ביי א מענטש, ווען מען איז זייער אויסגעמוטשעט, מען שפארט זיך איין, מען וויל נישט ארויסגיין, בפרט ביי פרויען ווען זיי האלטן נאך א טאג שווער ארבעטן. דער מאן וויל אביסל ארויסגיין מיט איר שפאצירן, וועט זי זיך ארויסדרייען מיט אלע מיני תירוצים נישט ארויסצוגיין נאר בלייבן אין שטוב, אבער איינמאל מען פועל'ט ביי איר ארויסצוגיין וכו', וועט זי נישט אזוי שנעל וועלן צוריק קומען, דער מח עפענט זיך אויף, מען ווערט א נייער מענטש.

אסאך מאל זאגן מיר אינגעלייט אז זיי האבן אן אינטערעסאנטע זאך; זיי ווילן ארויס גיין ביינאכט אביסל שפאצירן וכדומה, אבער זייער ווייב וויל נישט הערן פון גארנישט, אדער ווען עס קומט צו גיין צו א שמחה, ווען עס קומט ביינאכט נאך א טאג ארבעט ווערט די ווייב אפגעמוטשעט, זי וויל נישט הערן פון ארויס גיין. אבער נאכדעם ווען זיי ווערן איבערגערעדט און מען גייט יא ארויס פון שטוב, ווילן זיי נישט צוריק קומען אזוי שנעל. דער סיבה פון דעם איז זייער פשוט, ווען א מענטש ארבעט שווער האט מען נישט קיין כח צו גארנישט, אבער איינמאל מען גייט אביסל ארויס, איז מען זיך שוין גוט מחיה וכו'.

דערפאר זאלסטו זען אז דיין ווייב זאל קומען אביסל פארברענגען; מוהרא"ש האט איינגעפירט אז די פרויען זאלן זיך צוזאמעקומען צוויי מאל א וואך, עס גייט נאך אן אין יבנאל, צוויי מאל א וואך קומען זיך אלע פרויען צוזאמען, מען טאנצט און מען איז זיך מחזק איינער מיטן צווייטן. דא ביי אונז וואלט מען אויך געדארפט מאכן כאטשיג איין מאל א וואך זאלן זיך די פרויען צוזאמקומען (איך האף אז עס וועט בקרוב צושטאנד קומען).

לכל הפחות יעצט, אז מען קומט זיך צוזאמען איין מאל א חודש, איז זייער וויכטיג אז אלע זאלן קומען. איך בעט דיר זייער דו זאלסט אלעס לייגן אין דער זייט אז דיין ווייב זאל קענען קומען זיך מחזק זיין.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

~~~~~~~~~~

בעזרת ה' יתברך - יום ד' פרשת וישב, י"ח כסליו, שנת תשע"ח לפרט קטן

לכבוד ... נרו יאיר

איך האף אז דו געדענקסט צו געבן גוטע ווערטער אין שטוב פאר דיין ווייב און קינדער, ווייל מיט איין גוט ווארט קען מען יענעם ממש מחיה זיין.

חכמינו זכרונם לברכה זאגן (כתובות קיא:): אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן "טוֹב הַמַּלְבִּין שִׁינַּיִם לַחֲבֵרוֹ יוֹתֵר מִמַּשְׁקֵהוּ חָלָב", ווען מען געבט פאר א חבר א שמייכל איז דאס אסאך מער ווי ווען מען געבט אים צו טרינקען א גלעזל מילך; דאס גייט ארויף אויך אין שטוב, ווען מען שמייכלט אין שטוב צו די ווייב און קינדער איז עס מער ווערט ווי אלעס אויף דער וועלט.

דער רבי זאגט (ספר המידות, אות צדיק, חלק ב', סימן ה): "כָּל אָדָם מְצֻיָּר בְּזִיו פָּנָיו גַּן עֵדֶן שֶׁלּוֹ", יעדער מענטש איז אים אויסגעמאלן אויף זיין פנים זיין גן עדן; מען זעט אויפן פנים פונעם מענטש צי דער מענטש איז אין גן עדן צי ער איז אין גיהנום. אויב איז דער מענטש פרייליך, ער גייט ארום מיט א שמייכל, איז א סימן אז ער איז אין גן עדן, אויב האט ער א שלעכטע פנים, ער דרייט זיך ארום מיט א זויערע פנים, אן קיין שמייכל, זעט מען גלייך וואסערע גן עדן ער האט.

דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כג): ווען א מענטש איז דערביטערט, ער איז אריין געפאלן אין מרה שחורה, און זיין פנים איז אים פארטינקלט, דאס איז די סטרא אחרא. זיי מאכן דער מענטש זאל האבן אנפין חשוכין, א טינקעלע פנים, און אויף דעם איז געזאגט געווארן (שמות כ, ב): "לֹא יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל פָּנָי".

דערפאר זאלסטו פרובירן מיט אלע דיינע כוחות צו האבן א שמייכל אויפן פנים; בפרט אין שטוב. פאר דו קומסט אהיים, נאך א גאנצן טאג ארבעטן שווער, זאלסטו זיך אויפרישן וכו', נעם זיך צוזאם און גיי אהיים צו דיין ווייב און קינדער מיט א שמייכל, און געדענק צו געבן גוטע ווערטער פאר דיין ווייב. דער בעל שם טוב הקדוש זכותו יגן
~~~~~~~~~~

עלינו זאגט: ״דאס לעבן איז ווי א שפיגל, אויב מען שמייכלט צו א צווייטן, וועט מען דיר צוריק ווייזן א שמייכל, אבער אויב גייט מען ארום דערביטערט, וועט קיינער דיר נישט ווייזן א שמייכל.

לאז דיך אפ פון דיינע חברים; דיינע חברים דארפן דיר נאר ווי לאנג זיי קענען האבן א טובת הנאה וכו׳, די רגע וואס זיי וועלן נישט האבן פון דיר קיין ניצן, וועט מען דירווארפן אויפן בוידעם, קיינער וועט אויף דיר נישט קוקן. פארוואס זאלסטו אוועק געבן דיינע טעג און נעכט פאר זיי? ענדערש גיי אהיים, פארברענג מיט דיין ווייב און קינדער, העלף דיין ווייב לייגן שלאפן די קינדער וכו׳, ליין קריאת שמע מיט דיינע קינדער, לערן זיי אויס אנצוגרייטן נעגל וואסער וכו׳, דאס וועט מיט דיר בלייבן.

איך וויל דיר נאכאמאל דערמאנען אז היינט נאכט קומט פאר די פרויען צוזאמקום, זע אז דיין ווייב זאל קענען ארויס גיין פון שטוב, זי זאל קענען מיט האלטן די פארברענג.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

~~~~~~~~~~~

בעזרת ה׳ יתברך - יום ה׳ פרשת וישב, י״ט כסליו, שנת תשע״ח לפרט קטן

לכבוד ... נרו יאיר

איך בין יעצט צוריק געקומען פון ארץ ישראל. איך בין געפארן צו די לויה פון מיין באבע עליה השלום, מיין טאטעס מאמע וואס איז לא עלינו פלוצלינג נפטר געווארן. מען האט איר געטראגן קיין ארץ ישראל, איך בין מיטגעפארן גלייך קיין מירון צו די לויה, און דארט איז זי געקומען לקבורה.

זי איז געווען זייער א גרויסע צדיקת; זי האט אלעס אוועק געגעבן פון זיך אז איר מאן - מיין זיידע שליט״א זאל קענען לערנען זיין גאנץ לעבן. זי פלעגט מיר זייער מחזק זיין אלע יארן, בפרט ווען איך האב זוכה געווען מקורב צו ווערן צום הייליגן רבי׳ן,
~~~~~~~~~~~

האט זי מיר געגעבן גאר א סאך חיזוק. יעדעס מאל ווען איך פלעג איר גיין באזוכן האט זי מיר געבעטן איך זאל איר זאגן עפעס א ווארט פון הייליגן רבי׳ן.

דער רבי האט אונז געגעבן א מתנה וואס רופט זיך ׳התבודדות׳; א מענטש זאל זיך אויסשמועסן זיין הארץ מיטן אייבערשטן, און יעדע זאך וואס גייט אריבער אויף אים זאל ער פארציילן פארן אייבערשטן. ווען א מענטש פאלגט דעם רבי׳ן, ער טוט די עצה, אלעס וואס גייט אריבער אויף אים רעדט ער אויס פארן באשעפער, ער דערציילט אלע זיינע מחשבות, אלע זיינע דיבורים, אלע זיינע מעשים פארן אייבערשטן, איז מען זוכה צו לעבן אין גן עדן אויף די וועלט. מען ווערט נישט אויפגערעגט אזוי שנעל ווען עס גייט נישט אזוי ווי מען האט געוואלט, ווייל ווי מער א מענטש רעדט צום אייבערשטן, ווערט אים אויסגעקלארט און איינגעקריצט אז עס איז גארנישט דא אויף דער וועלט, אויסער דעם אייבערשטן.

חכמינו זכרונם לברכה דערציילן (תוספתא נדה, פרק ה-ז): ״מַעֲשֶׂה בְּתִינוֹק אֶחָד שֶׁהָיוּ בָּאִין בַּסְּפִינָה, וְעָמַד עֲלֵיהֶן נַחְשׁוֹל, וְהָיוּ זוֹעֲקִין לֵאלֹהֵיהֶם. אָמַר לָהֶן אוֹתוֹ הַתִּינוֹק, עַד מָתַי אַתֶּם נְשַׁטִין? זַעֲקוּ לְמִי שֶׁבָּרָא הַיָּם!״ עס איז געווען א קינד אויף א שיף, און עס האט אויסגעבראכן א שטורעם ווינט, אלע גוים האבן אנגעהויבן שרייען צו זייערע געטשקעס, האט דער קינד זיך אנגערופן צו זיי: ״ווי לאנג וועט איר זיך נאריש מאכן און שרייען צו אייערע געטשקעס, שרייט צום אייבערשטן וואס ער האט באשאפן די וואסער; זעט מען פון דעם, אז די איינציגסטע עצה וואס מען האט צו טון ווען א מענטש איז אין א צרה, איז צו שרייען צום אייבערשטן.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

~~~~~~~~~~

בעזרת ה׳ יתברך - ערב שבת קודש פרשת וישב, כ׳ כסליו, שנת תשע״ח לפרט קטן

לכבוד ... נרו יאיר
~~~~~~~~~~

איך בעט דיר זייער זאלסט זען צו זיין פריילך שבת; דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן חלק ב', סימן יז): "צָרִיךְ לִזָּהֵר מְאֹד לִהְיוֹת שָׂמֵחַ וְטוֹב לֵב בְּשַׁבָּת, כִּי מַעֲלוֹת וּקְדֻשּׁוֹת שַׁבָּת גְּדוֹלָה וִיקָרָה מְאֹד", מען דארף זיין זייער פריילך שבת, "וְהַכְּלָל, שֶׁצָּרִיךְ לִנְהֹג שִׂמְחָה גְּדוֹלָה בְּשַׁבַּת קֹדֶשׁ, וְלִבְלִי לְהַרְאוֹת שׁוּם עַצְבוּת וּדְאָגָה כְּלָל, רַק לְהִתְעַנֵּג עַל ה'", שבת טאר מען נישט ווייזן קיין שום עצבות, מען דארף ארום גיין א גאנצן צייט מיט א שמייכל; דער ס"מ ווייסט אז שבת איז א צייט וואס א מענטש קען זיך צוקלעבן צום אייבערשטן, מאכט ער אז עס זאל זיין מחלוקת אין אידישע שטובער צווישן מאן און ווייב, מען צעאמפערט זיך צוליב שטותים והבלים, ביז מען גייט אריין אין שבת קודש צעקריגטערהייט.

דערפאר בעט איך דיר זייער, זאלסט פרובירן מיט אלע דיינע כוחות עס זאל זיין שלום אין שטוב; דו פון דיין זייט זיי מוותר, זוך נישט צו זיין גערעכט, זוך נישט אויסצופירן, נאר פרוביר מיט אלע כוחות עס זאל זיין שלום. שלום איז דער נאמען פונעם אייבערשטן (שבת י:), אין א שטוב וואו עס איז דא שלום, דארט רוהט דער אייבערשטער. דו זאלסט טון אלעס אויף דער וועלט עס זאל א שיינע שבת אין שטוב, אפילו דו האלסט ביי דיר אז דו ביסט גערעכט, דאך זאלסטו זיין דער וואס איז קלוג, און בעט איבער דיין ווייב, וועסטו האבן א שיינע שבת.

חכמינו זכרונם לברכה זאגן (אבות א, יב): "הֱוֵי מִתַּלְמִידָיו שֶׁל אַהֲרֹן, אוֹהֵב שָׁלוֹם וְרוֹדֵף שָׁלוֹם", עס איז נישט גענוג אז מען איז בשלום מיט א צווייטן, נאר מען דארף נאכלויפן דעם שלום, מען דארף זיין א רודף שלום. מען דארף זיין דער וואס בעט קודם איבער, דער וואס הייבט אן ברעכן די אייז; אסאך מאל איז דא א מחלוקה צווישן מאן און ווייב, עס גייט אריבער א שטיק צייט וואס מען רעדט נישט איינער מיטן צווייטן, דארף מען זען צו זיין דער וואס הייבט ערשט אן צו ברעכן די שטילקייט וואס הערשט צווישן מאן און ווייב. חכמינו זכרונם לברכה זאגן (סוכה נג.): "אָמַר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, יִמָּחֶה שְׁמִי עַל הַמַּיִם, כְּדֵי לַעֲשׂוֹת שָׁלוֹם בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ", דער אייבערשטער זאגט: "זאל מיין נאמען ווערן אויסגעמעקט, אבי עס זאל זיין שלום צווישן מאן און ווייב", איז דאך זיכער אז דו מעגסט לייגן דיין כבוד אין דער זייט אז עס זאל זיין שלום צווישן דיר און דיין ווייב.

איך בין נעכטן צוריק געקומען פון ארץ ישראל, איך בין אהין געפארן ממש נאר פאר איין טאג, זיך צו משתתף זיין ביי די לויה פון מיין באבע עליה השלום. אויפן וועג איז געזיצן נעבן מיר אן אלטער איד מיט א שיינע ווייסע בארד, אזוי שמועסענדיג פרעג

איך אים וואו קומסטו וואו גייסטו? זאגט ער מיר אז ער קומט פון א שמחה, פרעג איך אים: ״פארוואס האסטו נישט געברענגט דיין ווייב?״ הייבט ער חוזק מאכן: ״מיין ווייב? נאך דאס פעלט מיר אויס, מיין ווייב זאל קומען מיט מיר״.

איך האב גלייך געדאנקט דעם אייבערשטן אז איך האב זוכה געווען צו זיין אין רבינ׳ס חדר וואו מען הערט נישט אזעלכע דיבורים - נישט פון יונג און זיכער נישט פון אלט, ווייל ביים רבי׳ן איז געווען א יסוד היסודות שלום בית.

בקיצור, דער איד האט דארט אנגעטראפן א פרוי וכו׳, און ער האט געשמועסט מיט איר אפאר שעה אן אן אויפהער, האב איך שוין פארשטאנען ווי אזוי עס קומט צו א מענטש חוזק מאכן פון זיין ווייב, אז מען איז א מניוול, מען זיצט און מען היט זיך נישט די אויגן, איז שוין אלעס פארענטפערט.

איך בעט דיר זייער, מיר שטייען יעצט ערב חנוכה, חנוכה איז א צייט פון זיך באנייען. הייב אן פון דאסניי צו לעבן מיט שלום און ליבשאפט אין שטוב; דער אייבערשטער האט דיר געהאלפן אז דו האסט א ווייב, פארוואס זאלסטו פארברענען דיינע טעג און נעכט מיט חברים וואס דו וועסט גארנישט האבן פון זיי, ענדערש זיץ אין שטוב מיט דיין ווייב און קינדער, זיי וועלן דאס געדענקען אויף שטענדיג.

א פריילעכן שבת.

...

~~~~~~~~~~~
~~~~~~~~~~~

~~~ שאלות ותשובות ~~~

תוכן השאלה:

שלום כבוד הרב,

ווי ס'איז ידוע האט כבוד קדושת מהרא"ש געהייסן זאגן משניות, מיין שאלה איז אויב יעדע לימוד איז די זעלבע, ווי למשל לימוד אור החיים הקדוש וואס איז ידוע אלס סגולה ספר וכדו'?

אליעזר

תשובה מאת הראש ישיבה שליט״א:

בעזרת ה׳ יתברך - יום א׳ פרשת וישלח, ח׳ כסליו, שנת תשע״ח לפרט קטן

לכבוד אליעזר נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

זאגן משניות האט נישט מוהרא״ש זכרונו לברכה מחדש געווען, זייער אסאך צדיקים האבן געהייסן זאגן משניות. דער הייליגער רבי האט געזאגט פאר ר׳ נתן זכרונו לברכה ער זאל יעדן טאג זאגן ח״י פרקים משניות, אויך האט דער רבי געזאגט לכמה אנשי שלומינו זיי זאלן זאגן ח״י פרקים משניות יעדן טאג (עיין שיחות הר״ן סימן קפה). אזוי אויך האט דער הייליגער טשערנאבלער מגיד זכותו יגן עלינו געהייסן מען זאל יעדן טאג זאגן ח״י פרקים משניות אזוי ווי עס ווערט געברענגט אין זיין ספר ליקוטי תורה (הדרכה ו): ״תֹּאמַר חַ״י פְּרָקִים מִשְׁנַיּוֹת בְּלִי פֵּירוּשׁ בְּכָל יוֹם, כְּדֵי שֶׁתִּגְמוֹר בְּכָל חוֹדֶשׁ כָּל הַשִּׁשָּׁה סְדָרִים; כֵּן תִּנְהַג כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ״.

וויסן זאלסטו, מוהרא״ש פלעגט שטענדיג זאגן: ״איך זאג גארנישט ניי, אלעס וואס איך זאג, זאג איך נאר וואס דער רבי האט געזאגט״; ווער עס פלעגט קומען צו די שיעורים וואס מוהרא״ש פלעגט געבן, וועט געדענקען, אז יעדעס מאל וואס מוהרא״ש

האט נאכגעזאגט פון רבי'ן, פלעגט ער שטענדיג מזכיר זיין דעם מראה מקום וואו דער רבי זאגט דאס. כמה פעמים פלעגט ער זאגן בשעת ער האט צוגעצייכענט דעם מראה מקום: "איך טו דאס נישט צו ווייזן מיין בקיאות, איך צייכן צו דעם מראה מקום, נאר צוליב דעם, אז מען זאל נישט זאגן אז איך זאג אייגענע זאכן", (כידוע האבן די עמי הארצים פון ברסלב געזאגט אז מוהרא"ש מאכט א נייע שיטה וכו').

דער גאנצער דרך הלימוד וואס מוהרא"ש פלעגט שטענדיג רעדן צו אונז איבער דעם, דאס איז דעם רבינ'ס דרך הלימוד. ווער עס לערנט דעם רבינ'ס ספרים ווייסט וואס דער רבי האט געוואלט פון אונז, ער וועט דיר גלייך ווייזן פונקטליך וואו דער רבי רעדט פון דאס גרויסקייט פון לימוד התורה - אפילו מען פארשטייט נישט וואס מען לערנט.

ר' נתן שרייבט (שיחות הר"ן, סימן עו) אז דער רבי האט זייער אסאך גערעדט מיט אונז אז מען זאל לערנען שנעל, און אפילו מען פארשטייט נישט זאל מען לערנען כסדרן, עיי"ש.

ביי די וועלט איז אנגענומען אז דער ספר הזוהר איז א גרויסע זאך צו זאגן די ווערטער אפילו מען פארשטייט נישט, אבער נגלות התורה דאס קען מען נישט לערנען נאר אז מען פארשטייט. אבער באמת איז די גאנצע תורה שמות פונעם אייבערשטן, דער אייבערשטער איז באהאלטן סיי אין נגלה סיי אין נסתר; יעדעס ווארט תורה וואס מען איז זוכה צו לערנען - אפילו מען פארשטייט נישט - איז מטהר דעם מענטש, און עס ברענגט אים נענטער צום אייבערשטן.

דאס וואס דו פרעגסט צי מען קען אויך לערנען ספר אור החיים הקדוש, צי דאס איז מטהר דעם מענטש; דער בעל שם טוב זכותו יגן עלינו האט מורא'דיג מפליא געווען דעם אור החיים הקדוש, ער האט געזאגט אז דער אור החיים הקדוש הערט תורה פונעם אייבערשטן אליינס. אזוי אויך האבן אלע צדיקים געזאגט אז לערנען אור החיים הקדוש איז מטהר דעם מענטש, עס ברענגט יראת שמים.

מוהרא"ש זכרונו לברכה זאגט, אז ווען מען לערנט שנים מקרא ואחד תרגום יעדן טאג איז גוט צוצולייגן א שטיקל אור החיים הקדוש יעדן טאג, מען זאל זיך אנצייכענען דעם שטיקל וואס מען האט שוין געלערנט, אזוי, במשך אפאר יאר וועט מען זוכה זיין צו מסיים זיין דעם אור החיים הקדוש. דערנאך ווען מען ענדיגט אור החיים הקדוש זאל

מען נעמען דעם רמב״ן, יעדן טאג א שטיקל, און זיך אנצייכענען, ביז מען איז זוכה צו ענדיגן דעם פירוש פונעם הייליגן רמב״ן.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

~~~~~~~~~~

תוכן השאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איך בין זיך זייער מחיה מיט די שיעורים אויפ'ן טעלעפאן, און נאך אסאך חברים אין מיין ישיבה הערן אויס די שיעורים כסדר.

איך האב נישט געטראכט אז איך וועל אמאל שרייבן א בריוו פאר'ן ראש ישיבה אבער ההכרח לא יגונה. איך האב א יונגערער ברודער, פון בערך 14 יאר, וואס האט א סמארטפאון, און מיין טאטע איז זייער ברוגז אויף אים פארדעם. לעצטנס האט ער זיך געטראפן אפאר שלעכטע חבירים און די וואך האב איך געהערט אז ער האט אנגעפאנגען צו נעמען דראגס רח"ל.

איך ווייס נישט וואס צו טון און וויאזוי אים צו ראטעווען, איך קען נישט פארציילן פאר דעם מגיד שיעור אדער מנהל ווייל מ'וועט אים ארויסווארפן פון ישיבה, אויך פאר מיין טאטע איז אוממעגליך צו פארציילן ווייל ער וועט אים זיכער ארויסווארפן פון דערהיים.

איך האב זייער א קליינע השפעה אויף אים, אבער איך וויל אים ראטעווען אויב ס'איז נאך בכלל מעגליך, איך בעט דער ראש ישיבה זאל מיר זאגן וואס צו טון ווייל איך האלט עס נישט אויס.

יישר כח פאר'ן נעמען די צייט צו ענטפערן.

שמואל

תשובה מאת הראש ישיבה שליט״א:
~~~~~~~~~~

בעזרת ה׳ יתברך - יום ב׳ פרשת וישלח, ט׳ כסליו, שנת תשע״ח לפרט קטן

לכבוד שמואל נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

אויב דו ווילסט העלפן דיין ברודער, זאלסטו פארברענגען מיט אים; גיי ארויס פון שטוב מיט אים, שפאציר מיט אים, שמועס מיט אים וכו׳ וכו׳. זאג אים נישט קיין מוסר, ווייל עס וועט נישט העלפן. ווען איינער איז טועם פון דעם ביטערן טראפן, ער נעמט דראגס, ניצט שוין גארנישט; איין זאך וואס קען אים צוריק האלטן פון נעמען דראגס, אז ער וועט האבן א גוטע ברודער וואס איזווארעם צו אים און פארברענגט מיט אים וכו׳ וכו׳.

דער פראבלעם איז, אז יעדער וויל אכטונג געבן אויפן צווייטן; דו זארג פאר דיין אייגענע רוחניות, זוך ווי דו קענסט פרייליך מאכן דיינע עלטערן מיט דעם וואס דו וועסט מוסף זיין בלימוד התורה און פארעכטן דיינע גוטע מעשים, און בנוגע דיין ברודער, זאלסטו זארגן פאר זיין גשמיות, זוך ווי דו קענסט אים פרייליך מאכן, ווי דו קענסט אים ארויס נעמען אויף גוטע פלעצער פארברענגען, ער זאל הנאה האבן פון זיין משפחה וכו׳.

אז דו ווילסט העלפן דיין טאטע, זאלסטו זען אז ער זאל האבן נחת פון דיר. די גרעסטע מדריגה אין כיבוד אב ואם, איז ווען די עלטערן זעען ווי זייער קינד לערנט און דאווענט און פירט זיך מיט יראת שמים (עיין קיצור שלחן ערוך הלכות כיבוד אב ואם, סימן קמג). ווער עס וויל באמת מכבד זיין זיינע עלטערן זאל לערנען די הייליגע תורה, און עוסק זיין אין מצוות ומעשים טובים, דאס איז דער גרעסטער כיבוד אב וואס עס איז נאר שייך. מענטשן זאגן: ״וואויל איז פאר די עלטערן וואס האבן מגדל געווען אזא קינד״, אבער אויב דער קינד גייט נישט בדרך התורה, דאן ווערן די עלטערן זייער פארשעמט.

ועל כולם זאלסטו אסאך בעטן דעם אייבערשטן אז ער זאל אריין לייגן א רוח טהרה אין אלע אידן, ווי אויך אין דיין ברודער; ווייל תפילה איז אונזער געוועהר, תפילה איז אונזער איינציגסטע עצה וואס מיר האבן. עס איז דא אסאך מעשיות ווי אזוי בחורים

און אינגעלייט זענען צוריק געקומען פון די ווייטסטע מקומות נאר דורך אסאך תפילה און אסאך סבלנות.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

~~~~~~~~~~

תוכן השאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

אלס טייל פון מיין הכרת הטוב צום ראש ישיבה שליט"א, פאר אלעס וואס דער ראש ישיבה האט געטון פאר מיר, גיי איך ב"ה יעדן טאג הפצה.

דער ראש ישיבה האט מיר געזאגט אז איך זאל נישט סתם אזוי געבן קונטרסים אדער סידי'ס, ובפרט פאר קינדער, נאר זיי זאלן קודם פרעגן רשות פון די עלטערן. למעשה גייט אויף דעם וועג זייער ווייניג ספרים און קונטרסים, און אויך זענען די עלטערן זייער אסאך מאל פארנומען און אנגעצויגן, און זיי האבן נישט קיין צייט צו ענטפערן געהעריג, און ס'נעמט אוועק אסאך צייט צוווארטן אויף דעם ענטפער.

איז מיין שאלה צי איך זאל ווייטער אריינשיקן יעדעס מאל פרעגן און ווארטן, אדער זאל איך געבן און גיין ווייטער.

נאכאמאל א גרויסן יישר כח.

שלום

תשובה מאת הראש ישיבה שליט״א:

בעזרת ה׳ יתברך - יום ב׳ פרשת וישלח, ט׳ כסליו, שנת תשע״ח לפרט קטן

לכבוד שלום נרו יאיר
~~~~~~~~~~

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

אשריך ואשרי חלקך אז דו ביסט עוסק אין הפצה, דו גייסט ארום אין הייזער פארשפרייטן דעם רבינ׳ס ספרים. ווער עס קוקט נאר אריין אין דעם הייליגן רבינ׳ס ספרים ווערט נתעורר לתשובה, דער רבי איז מחזק א מענטש אין יעדע מצב וואו מען געפונט זיך נאר.

דו קענסט זיך נישט פארשטעלן דיין זכות אויבן אין הימל; ביים אייבערשטן איז זייער חשוב א איד וואס ברענגט צוריק פארבלאנזשעטע נשמות צום אייבערשטן, אזוי ווי עס שטייט אין זוהר הקדוש (תרומה קכ״ח:): "תָּא חֲזֵי, כָּל מַאן דְּאָחִיד בְּיָדָא דְּחַיָּיבָא וְאִשְׁתַּדַּל בֵּיהּ, לְמִשְׁבַּק אָרְחָא בִּישָׁא, קום און זע, זאגט דער הייליגער זוהר: א מענטש וואס ברענגט צוריק זינדיגע מענטשן צום אייבערשטן, אִיהוּ אִסְתַּלָּק בִּתְלַת סִלּוּקִין, מַה דְּלָא אִסְתַּלָּק הָכִי בַּר נָשׁ אַחֲרָא. גָּרִים לְאַכְפְּיָיא סִטְרָא אַחֲרָא. וְגָרִים דְּאִסְתַּלַּק קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בִּיקָרֵיהּ. וְגָרִים לְקַיְּימָא כָּל עָלְמָא בְּקִיּוּמֵיהּ לְעֵילָּא וְתַתָּא, דער מענטש איז זוכה ארויף צו גיין אויף א פלאץ וואס קיין שום מענטש איז נישט זוכה; ער נעמט אוועק טומאה פון דער וועלט, און ער מאכט אז דעם אייבערשטנ׳ס נאמען זאל ווערן געהייליגט אויף דער וועלט. דער מענטש איז גורם אז אלע וועלטן שטייען אויף זיין זכות. וְזָכֵי לְמֶחֱמֵי בְּנִין לִבְנוֹי, ער איז זוכה צו זען קינדער און אייניקלעך, וְזָכֵי בְּהַאי עָלְמָא, וְזָכֵי לְעָלְמָא דְּאָתֵי, און ער איז זוכה צו אלע גוטע זאכן אויף דער וועלט און אויף יענער וועלט, כָּל מָארֵי דִּינִין, לָא יַכְלִין לְמֵידָן לֵיהּ, בְּהַאי עָלְמָא וּבְעָלְמָא דְּאָתֵי, קיינער קען אים נישט שלעכט׳ס טון, נישט אויף דער וועלט און נישט אויף יענער וועלט, עָאל בִּתְרֵיסַר תַּרְעֵי, וְלֵית מַאן דְּיִמְחֵי בִּידֵיהּ, ער גייט אריין אין דרייצן טויערן פון שערי רחמים, און קיינער קען אים נישט צוריק האלטן".

ווער עס טוט פאר אידישע קינדער, ער ברענגט צוריק נשמות ישראל צום אייבערשטן, דער קען ארויף גיין אין הימל בעטן וואס ער וויל און זיינע ברכות ווערן מקוים, אזוי ווי חכמינו זכרונם לברכה זאגן (בבא מציעא פה.) אויפן פסוק (ירמיהו טו, יט): וְאִם תּוֹצִיא יָקָר מִזּוֹלֵל - כְּפִי תִהְיֶה, "כָּל הַמְלַמֵּד אֶת בֶּן עַם הָאָרֶץ תּוֹרָה, אֲפִילּוּ הַקָּבָּ״ה גּוֹזֵר גְּזֵירָה מְבַטְּלָהּ בִּשְׁבִילוֹ", אפילו דער אייבערשטער אליין האט געמאכט א גזירה איז עס דער אייבערשטער מבטל צוליב דעם מענטש וואס ברענגט צוריק אידישע קינדער צום אייבערשטן.

ווען מען גייט "הפצה" ביי די הייזער, די קינדער קומען צו גיין מיט געלט, קען מען נישט סתם איבער געבן א ספר אדער א קונטרס פאר דעם קינד. עס קען זיין אז די עלטערן ווילן נישט דעם ספר, זיי וועלן דאס צערייסן און אוועקווארפן אין מיסט, נאר מען דארף זאגן פארן קינד: "פרעג דיין טאטע צי ענק דארפן די מתנה", דעם ספר אדער דעם קונטרס, מען ווארט ווי לאנג דער קינד קומט צוריק. אויב די עלטערן ווילן נישט דעם ספר, וועט דער קינד צוריק ברענגען דעם ספר, אזוי וועט דער ספר נישט אנקומען אין מיסט.

דאס וואס דו שרייבסט אז עס נעמט מער צייט וכו'; וויסן זאלסטו, ווען מען גייט הפצה דארף מען טראכטן: 'דער רבי האט מיר געראטעוועט מיין לעבן, זייט איך לערן זיינע ספרים האב איך א לעבן, איך האב שלום בית, איך טו תשובה וכו' וכו', גיי איך יעצט ראטעווען נאך א לעבן', אויב מען גייט מיט דעם מחשבה, צו העלפן נאך א איד, צו מחזק זיין נאך א צעבראכענע נשמה, קוקט מען שוין נישט אויף גארנישט.

ווען מען גייט ארום ביי הייזער פארשפרייטן די ספרים, טאר מען נישט ווערן צעבראכן ווען מען זעט אז מענטשן נעמען נישט די ספרים, נישט יעדער מוז נעמען די ספרים. מען דארף זיין גרייט ארום צו גיין א גאנצן טאג ביי די הייזער און הערן ביי יעדן הויז: "מיר דארפן נישט די ספרים", אדער: "מיר זענען מחוזק", "מיר האבן א שיינע לעבן", און בלויז אנטרעפן איין שטוב וואס וועט זיך מחי' זיין מיט דעם ספר. מיט דעם קונטרס וואס מען האט זיי מזכה געווען, דארף מען זיין זייער פריילך אז מען האט מחי' געווען א מענטש.

איינער פון די מפיצים האט מיר היינט דערציילט א מעשה וואס האט פאסירט מיט אים. ער איז געווען אין א גרויסע עסן געשעפט אין בארא פארק, ער איז צוגעגאנגען צו א פרוי פרעגנדיג: "אפשר ווילט איר א שיינע ספר", צו זיין וואונדער זעט ער ווי די פרוי פלאצט אויס אין א געוויין, קודם האט ער געטראכט 'אפשר האב איך איר באליידיגט?' 'אפשר האב איך איר וויי געטון?' ער זעט ווי א צווייטע פרוי כאפט אן די פרוי וואס וויינט און זיי גייען זיך ווייטער אויף זייער וועג. דער מפיץ איז געווען אביסל צעמישט, זיך וואונדערנדיג 'וואס גייט דא פאר?' אבער ער איז דאך א מפיץ, א מפיץ קען נישט ווערן צעפאלן, א מפיץ איז ווי א גענעראל, ער דארף אנגיין. ער איז ווייטער געגאנגען הפצה.

שפעטער ווען ער איז ארויס פון געשעפט הערט ער א קאר פייפן, מען ווינקט אים ער זאל קומען, ער גייט אהין, זעט ער ווי די פרוי וואס האט פריער געוויינט אין געשעפט זיצט אין די קאר, די פרוי אנטשולדיגט זיך פאר אים, זי זאגט אים די ווערטער: "דו וואונדערסט זיך פארוואס איך האב אויסגעפלאצט אין א געוויין; דאס איז ווייל היינט איז די שלושים פון מיין מאמע עליה השלום, זי האט זיך געמוטשעט מיט די ביטערע מחלה פאר צוואנציג יאר", זי ווייזט אים א קונטרס וואס איר מאמע האט געהאט פאר צוואנציג יאר, יעדן טאג האט זי געליינט דעם קונטרס, דער קונטרס האט איר מחי' געווען אין אירע שווערסטע מצבים, "יעצט ווען איך האב דיר געפונען מיט די קונטרסים בין איך געווארן זייער איבערגענומען, איך האב זיך דערמאנט פון אלע שווערע יארן פון מיין מאמע, האב איך אויסגעפלאצט אין א געוויין", זי האט גענומען פון אים קונטרסים און געגעבן שיין צדקה.

דער מפיץ זאגט מיר, מער חיזוק פון דעם האט ער שוין נישט געדארפט, ווייל מען זעט וואס הפצה איז; פאר צוואנציג יאר צוריק איז איינער געגאנגען "הפצה" און געגעבן פאר די פרוי א קונטרס, דער מיפץ האט מחי' געווען א פרוי פאר צוואנציג יאר, צוואנציג יאר האט א פרוי געלעבט מיט דעם קונטרס, וואס קען זיין מער פון דעם, ווי מען איז מחזק א איד, מען געבט ממש לעבן פאר א איד. דערפאר פארשטיי איך נישט פארוואס דו ביסט אזוי צעבראכן, דו דארפסט טאנצן פאר שמחה אז דו האסט די זכיה צו קענען העלפן אידישע קינדער, זיי צוריק ברענגען צום אייבערשטן און זיי פריילי̈ך מאכן.

מען קען נישט געבן ספרים פאר קינדער ביי די טיר און אוועק גיין, בשום אין פנים ואופן, נאר ווען א קינד קומט צום טיר געבט מען א ספר און מען זאגט זיי: "פרעג דיין מאמע צי זי דארף דאס", מען ווארט ביים טיר צו זען צו זיי דארפן נאך ספרים אדער זיי ווילן אנדערע סארט קונטרסים, צי זיי דארפן עס בכלל נישט. די אלע וואס גייען הפצה און לייגן סתם ארום ספרים און קונטרסים אין שולן אין כוללים אויף די טישן, זיי טוהן גארנישט אויף, זיי מאכן נאר ביליג די ספרים וכו'. א ספר געבט מען נאר מיד ליד, אויך נאר ווען יענער דארף דאס, סתם אראפ לייגן ביי די טירן און אנטלויפן דאס איז נישט הפצה, דאס איז סתם בזיונות פאר די ספרים. אויב דו קענסט נישט גיין אזוי "הפצה", טו מיר א טובה און גיי נישט. איך ארבעט ביטער שווער אראפ צו נעמען דעם שלעכטן נאמען וואס מען האט ארויף געלייגט אויף די ספרים און אויף די קונטרסים. א מפיץ טראגט א גרויסער אחריות, ווי אזוי ער פירט זיך אזוי קוקט יענער אן גאנץ ברסלב.

אויך זאלסטו וויסן אז מען געבט נישט קיין ספרים, קונטרסים, סידי״ס - בחינם, יענער מוז געבן געלט פאר דעם (חוץ אז יענער בעט זיך ממש ביי דיר, ער זאגט איך דארף עס פאר מיין לעבן, וואס זאל איך טון אז איך האב נישט אויף מיר קיין געלט וכו׳). איך האף אז דו וועסט ממשיך זיין ביתר שאת וביתר עוז צו גיין בייטאג אין די געשעפטן און כוללים, און ביינאכט אין די הייזער, מזכה זיין אידישע קינדער מיט די עצות פון רבי׳ן.

מענטשן האבן א טעות, מען מיינט אז מיר זוכן אריין צו כאפן מענטשן, מיר זוכן צו פארכאפן מענטשן פון זייער חסידות זיי זאלן ווערן ברסלב׳ער, דערפאר קען מען טרעפן מענטשן וואס שרייען מיאוס׳ע ווערטער אויף די ברסלב׳ער, מען רופט אונז ׳די כאפערס׳ וכו׳. אבער באמת זוכט נישט ברסלב צו כאפן מענטשן, דער רבי וויל איין זאך: ״יעדער מענטש, וואו ער געפינט זיך, אין וועלכע חסידות ער געהערט, זאל ער דארט רעדן צום אייבערשטן״. דער רבי טוט וואס משיח צדקינו וועט טון, משיח צדקינו וועט אויס לערנען פאר די גאנצע וועלט אז עס איז דא א באשעפער אויף דער וועלט, מען זאל רעדן צום אייבערשטן, דעמאלט וועט מקוים ווערן וכל בני בשר יקראו בשמך.

אז דו וועסט גיין הפצה טראכטנדיג: ׳איך וויל העלפן נאך א איד׳, ׳איך וויל נאך א פאר-פאלק זאלן זיך פארטראגן׳, דעמאלט וועסטו שוין נישט קוקן וויפיל ספרים עס איז געגאנגען אדער ווי לאנג עס נעמט, דו וועסט זיך פרייען אז דו האסט געראטעוועט אפילו נאר איין איד.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

~~~~~~~~~~~

תוכן השאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איך פרוביר שוין א לענגערע צייט צו מאכן התבודדות, אבער די ווערטער קומען נישט ארויס געהעריג; רוב מאל איז עס נאר במחשבה, אדער דורך שרייבן, אדער זאג איך נאר "טאטי העלף מיר".
~~~~~~~~~~~

איך האב מורא צו מתפלל זיין, ווייל שוין לאנג צוריק האט מיר איינער געזאגט א מדרש וואס דערציילט אז א מענטש איז געווען אין מדבר און ער האט שוין נישט געהאט קיין כח צו גיין ווייטער האט ער מתפלל געווען אז ער זאל האבן אן אייזל, זאגט דער מדרש אז א קעניג איז דעמאלט אריבערגעאנגען די מדבר מיט אן אייזל און ער האט געהייסן דעם מענטש אז ער זאל עס אים שלעפן, אבער ער זאל נישט רייטן אויף די אייזל, זאגט דער מדרש אז דאס איז געקומען ווייל ער האט נישט מתפלל געווען אז ער זאל האבן אן אייזל "צו רייטן", ער האט נאר געבעטן אן אייזל און ער האט עס באקומען.

איך פארשטיי עס נישט, דער אייבערשטער האט דאך געוואוסט אז ער דארף עס צו רייטן? איך ווייס נישט וואו דער מדרש איז, אבער עס מאכט מיר שווער צו מתפלל זיין ווייל אויב איך וועל נישט זאגן קלאר די תפלה קען נאך ארויסקומען שלעכטס דערפון.

איינער האט מיר געגעבן אן עצה צו זאגן נאכן מתפלל זיין יהיו לרצון אמרי פי "והגיון ליבי". וואס איז די עצה פונעם ראש ישיבה? און וואס איז פשט אין דעם מדרש?

משה

תשובה מאת הראש ישיבה שליט״א:

בעזרת ה׳ יתברך - יום ה׳ פרשת וישלח, יב כסליו, שנת תשע״ח לפרט קטן

לכבוד משה נרו יאיר

וויסן זאלסטו, דאס אז עס קומט דיר אן שווער צו רעדן צום אייבערשטן, דו ווילסט רעדן צום באשעפער אבער די ווערטער קומען נישט ארויס פון מויל וכו׳, אזוי איז ביי יעדן איינעם אין אנהייב. ווייל ווען א מענטש זינדיגט ווערט ביי אים אפגעשוואכט זיין אמונה, ער שפירט נישט ווי דער אייבערשטער איז ביי אים, מיט אים, און נעבן אים. דער רבי זאגט (ספר המדות, אות אמונה, סימן כב): **״הַפֶּשַׁע שֶׁל הָאָדָם מַכְנִיס כְּפִירָה בָּאָדָם״, ווען א מענטש זינדיגט הייבט ער אן האבן קשיות אויפן אייבערשטן, די אמונה ווערט ביי אים זייער שוואך. דערפאר זעט מען אז ווי יונגער דער מענטש איז, איז די אמונה שטערקער ביי אים, וועגן דעם זעט מען אז קינדער האבן זייער א שטארקע אמונה, ווייל זיי זענען נאך ריין.**

חכמינו זכרונם לברכה זאגן (סוטה ג:): "בִּתְחִלָּה קוֹדֶם שֶׁחָטְאוּ יִשְׂרָאֵל, הָיְתָה הַשְּׁכִינָה שׁוֹרָה עִם כָּל אֶחָד וְאֶחָד, כֵּיוָן שֶׁחָטְאוּ נִסְתַּלְּקָה שְׁכִינָה מֵהֶם", פאר מען האט געזינדיגט האט די שכינה גערוהט ביי יעדן איינעם, ווי נאר מען האט געזינדיגט איז די שכינה אוועק געגאנגען; וואס מיינט שכינה? ווען א מענטש ווייסט אז אלעס איז דער אייבערשטער; ווייל אלעס וואס מען זעט מיט די אויגן איז נאר א לבוש פונעם אייבערשטן, די גאנצע וועלט איז איין שטיק אייבערשטער, דער אייבערשטער איז ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין, אין שום מציאות מבלעדיך כלל, ובכל תנועה ותנועה שם אלופו של עולם, נאר דער אייבערשטער האט זיך פארשטעלט אין דומם, צומח, חי, מדבר. ווען א מענטש ווייסט אז דער אייבערשטער געפינט זיך מיט אים, ביי אים, און נעבן אים, דאס מיינט 'השראת השכינה' - די שכינה רוהט ביי אים, דעמאלט הייבט דער מענטש אן רעדן צום אייבערשטן, ער פארציילט אלעס פארן אייבערשטער, ער שמועסט זיך אויס זיין הארץ אזוי ווי ער וואלט גערעדט מיט זיין חבר.

אבער ווען א מענטש זינדיגט רחמנא לצלן, גייט אריין אינעם מענטש נארישע חכמות, שטותים און דמיונות, כאילו דער אייבערשטער האט איבער געלאזט די וועלט וכו'. מען קען זען מענטשן דרייען זיך ארום צעבראכן און צעריסן, מען גייט ארום מיט קשיות און ספיקות אויפן אייבערשטן רחמנא לצלן, אויף דעם איז די עצה מען זאל שרייען צום אייבערשטן: "רבונו של עולם, העלף מיר, איך וויל האבן א ריינע אמונה, איך וויל גלייבן אז דו ביסט דא, איך וויל רעדן צו דיר וכו' וכו'", ווי מער א מענטש שטופט זיך אריין צו גיין בהיכל המלך וועט ער זוכה זיין אנצוקומען אינעווייניג.

דערפאר, אז דו שרייבסט אז דו קענסט נישט רעדן צום אייבערשטן איז די עצה זאלסט דאס בעטן פונעם אייבערשטער, און אז דו וועסט זיין אן עקשן וועסטו אויספירן, אזוי ווי דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן מח): "צָרִיךְ לִהְיוֹת עַקְשָׁן גָּדוֹל בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ", מען דארף זיין א עקשן ווען מען וויל זיין אן ערליכער איד, דאס מיינט צו זאגן אז מען טאר נישט אפלאזן עבודת התפילה, מען דארף בעטן און בעטן ביז מען איז זוכה אז מען עפענט אויף די טיר.

חכמינו זכרונם לברכה זאגן (תענית ד.) ווען אליעזר איז געגאנגען זוכן א שידוך פאר יצחק, ער האט געבעטן דעם אייבערשטן ער זאל טרעפן א שידוך פאר יצחק, האט ער נישט גוט געבעטן, ער האט געזאגט פארן אייבערשטן: "אויב איך וועל בעטן פון א מיידל געב מיר טרינקען און זי וועט זאגן 'טרינק און געב טרינקען פאר די קעמלעך'

דאס איז א סימן אז זי איז די כלה", ער האט אבער נישט גוט געבעטן, ווייל וואס וואלט ער געטון ווען עס קומט צו גיין א מיידל מיט א אומזעבארע פעלער, און ער וואלט איר געבעטן וואסער, וואלט ער אריין געפאלן מיט א פעלערדיגע כלה וכו׳, למעשה האט אים דער אייבערשטער געהאלפן אז רבקה איז ארויסגעקומען. זעט מען פון דעם אז א מענטש דארף זיך גוט אויסשמועסן מיטן אייבערשטן ווען ער זוכט א שידוך, ער זאל בעטן בפרטי פרטיות און נישט פארפעלן צו בעטן אויף קיין שום פרט.

ווען דו הערסט א מעשה אז איינער האט געבעטן דעם אייבערשטן נישט ווי עס דארף צו זיין און ער האט באקומען נאר וואס ער האט געבעטן, דארפסטו ארויס נעמען פון די מעשה זיך מחזק צו זיין, אז וואס מען בעט באקומט מען, נישט פשט אז עס זאל דיר מאכן אויפהערן רעדן צום אייבערשטן, ווייל אן תפילה האט מען זיכער גארנישט. די אלע מדרשים וואס ברענגען אראפ מעשיות פון תפילה, דאס איז מחזק צו זיין דעם מענטש, ער זאל בעטן דעם אייבערשטן אזוי ווי עס דארף צו זיין, נישט מען זאל נעמען די מדרשים אויפצוהערן רעדן צום אייבערשטן.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

~~~~~~~~~~

תוכן השאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

ב"ה פון ווען איך האב אנגעהויבן אויסהערן די שיעורים און עצות פון ראש ישיבה, זע איך גרויסע שינויים אין מיין לעבן, איך האב זוכה געווען אנצוהייבן א שיעור אין משניות און גמרא יעדן טאג, איך פארפאסט נישט קיין איין שמועס פונעם ראש ישיבה און איך האב שטארקע חיזוק דערפון.

איך האב געוואלט פרעגן, איך האב א פראבלעם אז איך יאג זיך א גאנצן טאג. ווען איך גיי אריין דאווענען, טראכט איך ווען ענדיגט מען שוין; זעץ איך זיך אביסל לערנען, קוק איך יעדע מינוט אויפ'ן זייגער; האב איך שוין אנגעהויבן א פרק, קוק איך ווי גרויס דאס איז און ווען הייבט זיך שוין אן די קומענדיגע פרק, און נאך וויפל בלאט עס איז דא, אין גמרא, משניות, חומש. און דאס איז נישט נאר ביי תורה ומצוות, לערנען
~~~~~~~~~~

וכו', איך האב עס אויך ביים עסן, פארברענגען וכו', א גאנצן טאג טראכט איך פון באלד, שפעטער, מארגן, נעקסטע וואך! נעקסטע חודש!! און נעקסטע יאר!!! ווען וועל איך שוין קענען הנאה האבן פון דעם הווה, פון היינט, פון יעצט? וואס איז די עצה איך זאל קענען אנהייבן לעבן רואיג, טון וואס איך דארף יעצט טון, און הנאה האבן, און נישט טראכטן פונעם עתיד?

אויך האב איך געוואלט פרעגן אויב די סגולה פון משניות איז דווקא ח"י פרקים יעדן טאג.

א גרויסן יישר כח.

אהרן

תשובה מאת הראש ישיבה שליט״א:

בעזרת ה׳ יתברך - ערב שבת קודש פרשת וישלח, י״ג כסליו, שנת תשע״ח לפרט קטן

לכבוד אהרן נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

איך פריי מיר זייער צו הערן אז דו ביסט זיך מחזק מיט די עצות פון הייליגן רבי׳ן, און דו האסט זיך געמאכט א שיעור אין משניות און אין גמרא.

חכמינו זכרונם לברכה זאגן (עירובין נד.): ״חָשׁ בְּרֹאשׁוֹ יַעֲסוֹק בַּתּוֹרָה״, ווען די קאפ טוט וויי זאל מען לערנען תורה; דאס גייט ארויף אויף אלע סארט קאפ-ווייטאג, פיזיש און גייסטיש. אויף אלע שלעכטע מחשבות וואס דער יצר הרע פארדרייט דער קאפ, איז די עצה - אנטלויפן צו די הייליגע תורה.

זייער אסאך מענטשן האבן די סארט מחשבות וואס דו גייסט אריבער; ווען זיי דאווענען אדער לערנען טראכטן זיי: ׳ווען ענדיגט מען שוין דאווענען׳, ׳ווען ענדיגט מען שוין לערנען וכו׳׳, אדער בכלל מחשבות: ׳וואס גייט זיין וכו׳׳. דו דארפסט זיך נישט מבלבל זיין פון די סארט מחשבות, דער ס״מ זוכט וועגן ווי אזוי ער קען צעברעכן דעם מענטש, צו יעדן איינעם קומט ער מיט א צווייטן וועג. ווען ער זעט א מענטש

הייבט אן לערנען און דאווענען, זוכט ער נייע וועגן ווי אזוי צו צעברעכן דעם מענטש, ער הייבט אן פארדרייען דעם קאפ מיט שלעכטע מחשבות, אלעס נאר אז דער מענטש זאל צעבראכן ווערן און אויפהערן דינען דעם אייבערשטן.

פאלג דעם רבי'ן, זאג משניות אפילו דו פארשטייסט נישט וואס דו זאגסט; דו פאלג דעם הייליגן רבי'ן וואס האט אונז געגעבן א דרך הלימוד וואס איז א דבר השוה לכל נפש (עיין שיחות הר"ן, סימן עו) וועסטו זוכה זיין צו א נייע מח מיט ריינע מחשבות.

וויסן זאלסטו אז יעדעס ווארט תורה וואס מען איז זוכה צו לערנען איז נישט דא קיין שכר דא אויף דער וועלט וואס מען זאל אים קענען באצאלן דערפאר. חכמינו זכרונם לברכה זאגן (תנא דבי אליהו זוטא, ב): "אֲפִילוּ אֵין בְּיָדוֹ שֶׁל אָדָם לֹא מִקְרָא וְלֹא מִשְׁנָה, אֶלָּא יוֹשֵׁב וְקוֹרֵא כָּל הַיּוֹם 'וַאֲחוֹת לוֹטָן תִּמְנָע', שְׂכַר תּוֹרָה בְּיָדוֹ", אפילו א מענטש האט גארנישט געלערנט - נישט קיין מקרא, נישט קיין משנה, ער האט נאר געלערנט איין פסוק (בראשית לו, ט): "וַאֲחוֹת לוֹטָן תִּמְנָע", וועט ער באקומען שכר אויף דעם. ווייל יעדע ווארט תורה איז חשוב ביים אייבערשטן.

די מפרשים זאגן שוין טעמים פארוואס ער כאפט אן דעם פסוק וַאֲחוֹת לוֹטָן תִּמְנָע, חכמינו זכרונם לברכה זאגן (סנהדרין צט:) אז מנשה המלך האט געהאלטן דרשות של דופי, ער האט גערעדט אנקעגן משה רבינו, "פארוואס האט משה רבינו געדארפט שרייבן אין די תורה וַאֲחוֹת לוֹטָן תִּמְנָע, וואס גייט מיר דאס אן וכו'?!" ער האט נישט געגלייבט אז יעדע פסוק איז געשריבן געווארן מיט א פונקטליכער כוונה; דאס לערנען אונז חז"ל, אז ווען א מענטש חזר'ט דעם פסוק וַאֲחוֹת לוֹטָן תִּמְנָע באקומט ער שכר, ווייל ער גלייבט אז אין יעדע ווארט תורה איז באהאלטן דער אייבערשטער, נישט אזוי ווי מנשה המלך האט געזאגט.

דערפאר זאלסטו ווייטער לערנען די הייליגע תורה; כאפ אריין וויפיל פרקים משניות דו קענסט. אודאי איז זייער גוט אז מען לערנט ח"י פרקים משניות יעדן טאג, דאס איז גאר א גרויסער תיקון פארן מענטש, אבער מען דארף גערענקען אז אויב מען קומט נישט אן צו לערנען ח"י פרקים משניות, לערנט מען וויפיל מען קען. יעדע משנה, יעדע פרק וואס מען לערנט, וועט מען מיט נעמען אויף יענע וועלט אויף אייביג.

א פרייליכן שבת.

...

~~~~~~~~~~

תוכן השאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איך האב א ברודער וואס האט ליידער אוועק געגליטשט פון אידישן וועג, און מיינע עלטערן האבן גאר אסאך צער פון דעם, דאס הרג'ט זייער לעבן, וואס קען איך טון זיי צו העלפן לינדערן זייער אומגעהויערע צער?

יישר כח פאר אלעס.

דוד

תשובה מאת הראש ישיבה שליט״א:

בעזרת ה׳ יתברך - ערב שבת קודש פרשת וישלח, י״ג כסליו, שנת תשע״ח לפרט קטן

לכבוד דוד נרו יאיר

איך האב ערהאלטן אייער בריוו.

וויסן זאלט איר אז זייער אסאך משפחות גייען אריבער דאס וואס איר גייט אריבער, עס פאלן ליידער אוועק זייער אסאך בחורים און מיידלעך פון ערליכע שטובער, און עלטערן ווערן אויפגעגעסן פון גרויס צער.

חכמינו זכרונם לברכה זאגן (עיין פסחים נד:): ״גְזֵירָה עַל הַמֵּת שֶׁיִּשְׁתַּכַּח מִן הַלֵּב״, דער אייבערשטער האט געמאכט אז ווען א מענטש ווערט נפטר ווערט דאס פארגעסן פון הארצן, אבער ווען א מענטש גייט אוועק פון דרך התורה והמצוות, ער לעבט, נאר זיין נשמה איז נעבעך בבחינת מת, דאס קען מען נישט פארגעסן. עלטערן עסן זיך אויף
~~~~~~~~~~

לעבעדיגערהייט, ביז עס איז דא נעבעך עלטערן וואס גיין אראפ פון זינען פשוט כמשמעו, השם ירחם.

דאס וואס איר פרעגט וואס איר קענט טון צו העלפן אייערע עלטערן זיי זאלן זיך נישט אזוי מצער זיין אויף אייער ברודער, וואס איז נעבעך אוועק פונעם דרך התורה והמצוות; צוויי זאכן קענט איר טון, איינס - אויפבויען אייער שטוב, זייט מחנך אייערע קינדער, געבט זיי ווארעמקייט און ליבשאפט, זיי זאלן אויסוואקסן געזונטע ערליכע אידן, אויך זאלט איר אריבער גיין מיט די קינדער צו אייערע עלטערן פון צייט צו צייט. דאס וועט זיי צוגעבן א שטיק געזונט, זעענדיג ווי עס ציט זיך פון זיי שיינע דורות. צווייטנס - איר זאלט אסאך מתפלל זיין פאר אייער ברודער, ווייל תפילה איז למעלה מדרך הטבע, תפילה איז למעלה מן השכל. דער 'שכל' זאגט אז עס איז שוין נישט דא וואס צו טון, אבער תפילה איז למעלה מן השכל, מיט תפילה קען מען יא טון, מען קען יא זוכה זיין צו א ישועה.

די 'טבע' זאגט אז דאס איז עס, מען קען גארנישט טון, קומט תפילה און זאגט אז מען קען יא צוריקברענגען אייער ברודער. דערפאר האט דער הייליגער רבי גערעדט אזוי פיל פון תפילה, ווייל תפילה איז מגלה אז עס איז גארנישט דא אויף דער וועלט, נאר דער איין איינציגסטער באשעפער. תפילה איז מגלה אז עס איז נישט דא קיין טבע, מקרה מזל. תפילה איז מחבר א מענטש צום אייבערשטן, דאס קענט איר טון פאר אייערע עלטערן און פאר אייער ברודער.

אויך זאלט איר רופן אייער ברודער צו שבת סעודות; איך האב געהערט פון אינגעלייט וואס זענען געווען אריין געכאפט אין די מחלה פון דראגס (סמים) און זענען זיי ברוך השם ארויס דערפון, היינט פארציילן זיי וואס עס איז געווען די איינציגסטע זאך וואס האט זיי צוריק געברענגט, אז זייערע חתונה געהאטע געשוויסטער פלעגן זיי שיקן בילדער פון זייערע קינדער, זיי פלעגן גיין צו זייערע געשוויסטער שמועסן און זיך שפילן מיט די קליינע קינדער, דאס האט זיי געמאכט טראכטן אלעס אפצולאזן און צוריק קומען צום דרך התורה כדי זיי זאלן אויך האבן א שטוב מיט קינדער, זייער מחשבה האט זיי געפייניגט 'קוק די ברודער און שוועסטער, ווי שיין זייער לעבן איז, קער זיך צוריק צום אייבערשטן'. נאך לאנגע יארן האבן זיי טאקע אלעס איבערגעלאזט און זיך צוריק געקערט צום דרך התורה והמצות.

איך האב אויך געהאט מעשיות וואס אינגעלייט האבן מיר דערציילט, אז ווען זיי זענען געווען אין ישיבה האבן זיי שוין געוואלט אלעס אפלאזן, איין זאך האט זיי אפגעהאלטן פון אנטלויפן, ווען זיי פלעגן עסן שבתים ביי מיר און ביי אנדערע ברסלב׳ער חברים, זיי האבן געזען א שיינע געשמאקע שטוב וואו דער טאטע און מאמע זענען זיך מכבד איינער דעם צווייטן וכו׳, דאס האט געמאכט זיי זאלן זיך גוט בארעכענען און נישט אנטלויפן.

דער אייבערשטער זאל העלפן אייער ברודער זאל זוכה זיין צו תשובה שלימה און זיך צוריקקערן צום דרך התורה והמצות.

...

~~~~~~~~~~~

תוכן השאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

מיט'ן אייבערשטנ'ס הילף בין איך א חתן געווארן למזל טוב, און מיר גרייטן זיך מיט פרייד צו די חתונה בשעה טובה ומוצלחת.

איך האב געוואלט פרעגן אויב דער ראש ישיבה קען מיר ערקלערן פשט אינעם פסוק "עַל כֵּן יַעֲזָב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ", למעשה בין איך נאך יונג, איך דארף נאך צוקומען צו די הילף און הדרכה פון מיינע עלטערן, וואס איז פשט פון דעם אז נאך די חתונה דארף מען אפלאזן די עלטערן און זיך באהעפטן נאר צו די ווייב?

יישר כח פאר אייער צייט.

שלמה

תשובה מאת הראש ישיבה שליט״א:

בעזרת ה׳ יתברך - ערב שבת קודש פרשת וישלח, י״ג כסליו, שנת תשע״ח לפרט קטן
~~~~~~~~~~~

לכבוד שלמה נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

מזל טוב פאר דיין שידוך, דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט זוכה זיין אויפצושטעלן א בית נאמן בישראל, ערליכע אידישע דורות, אמן.

יעדעס מאל ווען עס איז געווען א שבע ברכות אין ישיבה, פלעגט מוהרא"ש זכרונו לברכה ארום רעדן פון דעם פסוק וואס די תורה זאגט (בראשית ב, כד): "עַל כֵּן יַעֲזָב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ", לכאורה איז שווער, ווי קען מען זאגן פאר חתן כלה זיי זאלן אפ זייערע עלטערן ווען די גרעסטע מצווה איז כיבוד אב ואם, חכמינו זכרונם לברכה רופן אן די מצווה פון כיבוד אב ואם (ירושלמי פאה א, א) "חֲמוּרָה שֶׁבַּחֲמוּרוֹת", אויב אזוי וואס איז פשט אז מען זאגט פאר חתן כלה לאזט אפ אייערע עלטערן? נאר דאס מיינט מען צו זאגן, מען זאל נישט אריין מישן די עלטערן אינעם לעבן. יעדע חתן כלה, ווען מען האט חתונה, נעמט אביסל צייט ווי לאנג מען ווערט פאראייניגט, ווייל יעדער איינער קומט פון אן אנדערע סארט שטוב, סיי די חתן סיי די כלה קומען מיט אנדערע סארט מנהגים, אנדערע קפידות, אנדערע געפירעכצער, און עס נעמט צייט ווי לאנג מען ווערט פאראייניגט, און מען ווערט לבשר אחד.

א פאר-פאלק דארף וויסן ""עַל כֵּן יַעֲזָב אִישׁ אֶת אָבִיו וְאֶת אִמּוֹ" - מיש נישט אריין דיינע עלטערן אין דיין לעבן, רעד זיך נישט אפ פאר זיי. אמת, זאכן דארפן זיך מסדר זיין, אבער עס נעמט צייט. מיש נישט אריין דיינע עלטערן, קרעכץ נישט צו זיי, פאר עלטערן דערציילט מען נאר גוטס, מען ברענגט זיי נאר נחת. און אפילו ווען עפעס דרוקט, דאס הייסט, מען קומט זיך נישט אויס איינער מיטן צווייטן, עס איז דא חלוקי דעות צווישן מאן און ווייב, איז נישט גוט דאס צו דערציילן פאר די עלטערן. די עלטערן האבן שוין געגוג געהאט אין זייער לעבן, זיי זענען שוין גענוג אריבער וכו', יעצט איז זייער צייט צו שעפן נאר נחת.

אויב עס איז דא חלוקי דעות וכו', גייט מען צו אן ערליכער איד, ער זאל מחזק זיין דעם פאר-פאלק, און זיי ווייזן ווי אזוי מען קען לעבן בזה העולם אין גן עדן וכו'.

ווען חתן כלה האבן חתונה דארפן זיי זייער אכטונג געבן ווייטער מכבד צו זיין זייערע עלטערן. היינט איז זייער גרינג צו מקיים זיין כיבוד אב ואם, אפילו ווען מען וואוינט אין אן אנדערע שטאט פון די עלטערן קען מען זיי רופן יעדן טאג און שמועסן מיט זיי אויפן טעלעפאן.

איך האב געהערט פון תלמידים וואס האבן געלערנט יארן לאנג ביי מוהרא״ש, אז די ערשטע זאך נאך שחרית פלעגט מוהרא״ש רופן זיין טאטע, דאס איז געווען די ערשטע זאך ביי מוהרא״ש.

מען דארף נאר וויסן ווי אזוי צו רעדן צו עלטערן; פאר עלטערן דערציילט מען נאר גוטע זאכן, מען באדאנקט זיך פאר זיי, מען דערציילט ווי שיין דער לעבן איז, ווי גוט אלעס איז וכו׳.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט אויפשטעלן א בית נאמן בישראל, אמן.

א פריילעכן שבת.

...

~~~~~~~~~~~

תוכן השאלה:

לכבוד הראש ישיבה שליט"א,

איך האב געוואלט פרעגן איבער מיין פראבלעם. איך בין זייער א צוריק- געהאלטענער מענטש, און דאס שטערט מיר שוין איבער 10 יאר. איך בין זייער פארמאכט, איך קען זיך נישט אויפמאכן מיט מענטשן. היינט צוטאגס שטערט עס מיר זייער ביי מיין ארבעט, איך קען זיך נישט לאזן הערן מיין מיינונג צווישן די אנדערע ארבייטער.

עס איז א זייער פיינע סביבה ביי מיין ארבעט, איך ארבעט שוין דארט איבער א יאר, איך וואלט אבער געקענט טון אסאך מער ווי די ארבעט וואס איך טו יעצט דארט, איך טו גאנץ א ביליגע ארבעט, איך וואלט
~~~~~~~~~~~

געקענט זיין מער אנגענומען, אז איך זאל קענען טון עפעס מער ווי דעם. איך קען אבער נישט ווייזן שטארקייט פאר מענטשן אז זיי זאלן זען אז איך טויג יא באמת.

איך פיל און איך ווייס אז איך בין קיינמאל נישט אויפגעבויעט געווארן. פון אלס קליין קינד האט מיין טאטע האט אסאך געשריגן אויף מיר און מיר געגעבן קלעפ מער פון אלע ברידער, ווייל איך בין געווען זייער א ווילדער, ממילא בין איך אלעמאל געבליבן אלס "דער שלעכטער" אין די משפחה, און איך האב נישט באקומען די גוטע ווערטער און פארשטאנד וואס איך האב געדארפט האבן אויף צו לעבן.

איך האב קיינמאל נישט געקענט געהעריג אנגיין און לערנען אין ישיבה ווייל איך בין געווען צוקלאפט און פארמאכט. איך האב שוין פרובירט מיט אלע סארטן "טערעפיסטס", און איך ווייס נישט דער וועג ארויס, עס שטערט מיר יעצט זייער פון טרעפן א שידוך.

איך בעט זייער דעם ראש ישיבה מיר צו ענטפערן מיט אן עצה.

יישר כח פאר די שיעורים, און דער ראש ישיבה זאל האבן כוחות פון אויבן ווייטער אנצוגיין ווייטער עד ביאת גואל!

משה

תשובה מאת הראש ישיבה שליט״א:

בעזרת ה׳ יתברך - יום א׳ פרשת וישב, ט״ו כסליו, שנת תשע״ח לפרט קטן

לכבוד משה נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

די עצה פאר זעלבסטזיכערקייט (סעלף קאנפינדענס) איז אמונה; ווי מער א מענטש נעמט אריין אין זיך אז עס איז גארנישט דא אויסער דעם אייבערשטן, די גאנצע וועלט איז איין שטיק אייבערשטער, דער אייבערשטער איז אין יעדע זאך, אין דומם, צומח, חיה, מדבר - אלעס איז נאר א פארשטעלאכטס פונעם אייבערשטן, דאס ברענגט אריין אין א מענטש א זיכערקייט, דאס מאכט אז דער מענטש זאל זיין זיכער מיט זיך. נאר אמונה איז די וועג צו ווערן אויפגעבויט, אמונה איז דער איינציגסטער וועג ארויס צו קריכן פון אלע ספיקות און פון אלע קאפדרייעניש.

ווי אזוי איז מען זוכה צו האבן א שטארקע אמונה? זאגט דער רבי (ליקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן מד) אויפן פסוק (תהלים פט, ב): "אוֹדִיעַ אֱמוּנָתְךָ בְּפִי"; ווי מער א מענטש רעדט צום אייבערשטן, אלץ מער איז ער זוכה צו וויסן אז עס איז גארנישט דא אויף דער וועלט אויסער דעם אייבערשטן. פרנסה - געבט דער אייבערשטער, א שידוך - געבט דער אייבערשטער, אלעס קומט נאר פון אים. איינמאל מען לעבט מיט אמונה איז דער לעבן אינגאנצן אנדערש, מען ווערט נישט מבולבל פון א צווייטן, מען איז מער נישט דערשראקן פון א צווייטן, מען טראכט מער נישט וואס וועט א צווייטער זאגן אויף מיר, וואס טראכטן די חברים אויף מיר וכו', מען איז שטארק מיטן אייבערשטן.

אמת, דו גייסט אריבער שוועריקייטן, דו ביסט פארמאכט און פארקלעמט, דיינע יונגע יארן קומען דיר כסדר ארויף אינעם זכרון, דו זעסט ווי מען שרייט אויף דיר, דו האלסט זיך אין איין דערמאנען ווי מען צעברעכט דיר, עס קומט דיר אריין אין מחשבה כסדר דאס וואס מען האט אויף דיר געשריגן טויזנטער מאל: "דו ביסט גארנישט", "פון דיר וועט גארנישט זיין" וכו' וכו', אבער דו דארפסט געדענקען וואס דער רבי זאגט (שיחות הר"ן, סימן כו): "ביי דער וועלט איז שכחה א חסרון, אבער ביי מיר - זאגט דער רבי - איז שכחה א גרויסע מעלה", ווייל אז מען געדענקט אלעס וואס איז אריבער איז נישט מעגליך אנצוהייבן א נייע בלעטל אין לעבן, מען קלאפט זיך אראפ מיטן פארגאנגענהייט, אבער אז מען פארגעסט וואס איז געווען, מען מאכט א נייע התחלה, דעמאלט קען מען אנהייבן פון דאסניי, אזוי איז מען מצליח אין לעבן.

דערפאר בעט איך דיר, דו זאלסט זיך צוגעוואוינען זיך אויסצורעדן דיין הארץ פארן אייבערשטן אויף דיין פשוט'ע שפראך, דערצייל אים אלעס וואס איז אריבער אויף דיר, ווי מען האט דיר פארשעמט דורכאויס אלע דיינע קינדער יארן, ווי מען האט דיר צעקלאפט, דערצייל פארן אייבערשטן אלעס וואס דו געדענקסט, יעדע קלייניקייט, אלע דיינע געפילן ווי מען האט דיר געהאלטן פארן 'שווארצן שעפסל' פון צווישן דיינע געשוויסטער, בעט אים: **"רבונו של עולם, העלף מיר, געב מיר א שטארקע אמונה איך זאל גלייבן אז קיינער קען מיר גארנישט טון, איך וויל גלייבן אז מיין פרנסה קומט נאר פון דיר, מיין שידוך קומט נאר פון דיר, העלף מיר איך זאל זיין פריילעך, העלף מיר עס זאל מיר נישט אינטערעסירן וואס דער זאגט און וואס יענער זאגט"**, אזוי זאלסטו רעדן צו אים, ביז דיין אמונה וועט ווערן זייער שטארק. דעמאלט וועט דיר שוין נישט אינטערעסירן וואס דער זאגט אויף דיר און וואס יענער האלט פון דיר, דו וועסט זיין שטארק מיט דיר אליין.

דו שרייבסט מיר אז דו ביסט שוין געווען ביי אלע טערעפיסטן און קיינער האט דיר נאך נישט געקענט העלפן; יעצט אז דו האסט שוין אליינס געזען אז קיינער קען דיר נישט העלפן וועסטו קענען זאגן וואס יתרו האט געזאגט (שמות יח, א): "עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי גָדוֹל ה' מִכָּל הָאֱלֹקִים"; חכמינו זכרונם לברכה זאגן (מכילתא יתרו א, יב) אז יתרו האט געדינט אלע עבודה זרה'ס, ער האט נישט אויסגעלאזט קיין איינס, און ער האט איינגעזען אז אלעס איז נארישקייטן. יעצט, ווען דו וועסט פאלגן דעם רבינ'ס עצה, דו וועסט אנהייבן מאכן 'התבודדות', דו וועסט זיך אויסרעדן צום אייבערשטן אויף דיין מאמע לשון, וועסט אים פארציילן אלעס וואס באדערט דיר, וועסטו אויך קענען זאגן: "עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי גָדוֹל ה' מִכָּל הָאֱלֹקִים", 'איך' ווייס אז נאר דער אייבערשטער קען העלפן דעם מענטש.

עס איז נישט דא קיין שום וועג צו אויפבויען "סעלף קאנפידענס", נאר דורך די עצה פון רבי'ן, נאר דורך "אמונה"; זייער אסאך מענטשן גייען אריבער וואס דו ביסט אריבער, מען שלעפט זיך פון איין טערעפיסט צום צווייטן, מען געבט אויס ממון ודמים, און "דערווייל גייט אריבער כמה וכמה שנים", און מען ליידט נעבעך אינערליכע יסורים השם ירחם. אלע יסורים וואס עס איז דא, קומט נישט צו צו יסורי הנפש - אינערליכע יסורים וואס דער מענטש פייניגט זיך אין זיין מח מחשבה, א געזונטער מענטש קען דאס נישט פארשטיין, און דער אייבערשטער זאל העלפן מען זאל קיינמאל נישט פארשטיין די אלע סארט מחלות רעים וואס דער מענטש גייט אריבער פון שלעכטע מחשבות.

נאר דער רבי קען אויסהיילן דעם מענטש מיט זיינע וואונדערליכע עצות, אזוי ווי דער רבי האט אויסגעפירט די מעשה פון די זיבן בעטלערס (ספורי מעשיות, מעשה יג): "אין איך הייל זי"; דער רבי האט אזוי פיל חיזוק און גרינגע עצות ווי אזוי א מענטש קען ארויס קריכן פון זיינע שלעכטע מחשבות.

מאך זיך א שיעור אין רבינ'ס ספרים און הייב אן טון די עצות פון רבי'ן; כאפ א שפאציר יעדן טאג מיטן אייבערשטן, פארצייל אים יעדע מחשבה וואס דו האסט, בעט אים ער זאל דיר געבן א נייע מח, א נייע הארץ. וויין צו אים, ווייל נאר דאס איז די וועג צו ווערן אויפגעבויט און צו ווערן פרייליך.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

~~~~~~~~~~

תוכן השאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

איך האב געוואלט פרעגן איבער דעם וואס מוהראש זצ"ל שרייבט אין ספר הקדוש "אשר בנחל" חלק כ"ב דף ע"ח אז יעדעס יאר איז אזוי ווי א רינגל וואס פירט זיך אויף א אנדערע וועג און אין דעם ליגט דער סוד פון רבינ'ס ראש השנה.

ס'איז מיר זייער שווער צו פארשטיין בפשטות וואס מוהרא"ש מיינט דערמיט? און וויאזוי זעט מען דורך דעם די השגחה פרטית אויף אלעם וואס ס'גייט דורך?

שמעון

תשובה מאת הראש ישיבה שליט״א:

בעזרת ה׳ יתברך - יום ב׳ פרשת וישב, ט״ז כסליו, שנת תשע״ח לפרט קטן

לכבוד שמעון נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

מוהרא״ש איז מסביר (אשר בנחל חלק כב, ג׳ אלפים רפב), אז לכאורה איז דאך זייער שווער צו פארשטיין, ווי אזוי קען מען בכלל זאגן אז עס איז דא אזא זאך ווי ׳טבע׳, ווען אלעס איז דער אייבערשטער, אפילו דער טבע איז דאך אויך אייבערשטער, ווי איז שייך צו זאגן אז עס איז דא אזא זאך ווי ׳טבע׳? נאר טבע איז א לשון פון ׳טבעת׳ - א רינגל, ווי אזוי מאכט מען א קייטל? מען נעמט אסאך רינגלעך, מען לייגט אריין איין רינגל אינעם צווייטן, ביז עס ווערט א קייטל. אזוי האט דער אייבערשטער באשאפן דער וועלט, יעדע זאך וואס פאסירט אויף דער וועלט איז נאך א רינגעלע, איין רינגל גייט אריין אינעם צווייטן רינגל ביז עס פירט זיך אויס שיינע זאכן, און עס ווערט א שיינע קייטל.
~~~~~~~~~~

ווען א מענטש קוקט צוריק אויף אלעס וואס איז אריבער אויף אים, וועט ער זען ווי שיין דער אייבערשטער פירט זיין לעבן. יעדע זאך וואס איז אריבער אויף אים, לטוב צי לרעה, איז נאך א סיבה פונעם אייבערשטן עס זאל ארויסקומען וואס עס איז ארויסגעקומען.

מוהרא"ש שרייבט דארט אינעם בריוו, אז דאס וואס מען גייט אריבער שוועריקייטן אין לעבן, איז נאך א רינגעלע מען זאלן אננעמען דעם הייליגן רבינ'ס עצות. ווייל ווען אלעס וואלט געגאנגען פארן מענטש גוט, וואלט דער מענטש אינגאנצן פארגעסן פונעם אייבערשטן, אזוי ווי חכמינו זכרונם לברכה זאגן (מדרש תנחומא כי תצא, ג): "צָרִיךְ אָדָם לְהַחֲזִיק טוֹבָה לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, בִּזְמַן שֶׁהַיִּסּוּרִין בָּאִין עָלָיו, לָמָּה, שֶׁהַיִּסּוּרִין מוֹשְׁכִין אֶת הָאָדָם לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא", א מענטש דארף דאנקען דעם אייבערשטן אויף די יסורים וואס ער גייט אריבער, ווייל דאס שלעפט אים צום אייבערשטן.

מוהרא"ש זכרונו לברכה זאגט: "אן עושר וועט קיינמאל נישט נעמען א תהילים; וואס דארף ער א תהילים? ער האט אלעס וואס ער דארף. ווער נעמט א תהילים? אן ארעמאן, נאר איינער וואס איז צעבראכן אויף שברי שברים, דער טראכט פונעם אייבערשטן, נאר איינער וואס דארף א ישועה נעמט דעם תהילים'ל אין האנט. אויב מען זעט שוין יא אמאל אן עושר זאגט תהילים, איז נאר ווייל עפעס גייט אריבער אויף אים וכו'"; קומט אויס אז דאס וואס מיר זענען מקורב צום רבי'ן, איז נאר ווייל עס איז אריבער אויף אונז וואס איז אריבער וכו', די שוועריקייטן וואס גייט איבער האט אונז געשטופט צום רבי'ן, די שוועריקייטן האט אונז געשטופט מיר זאלן זוכן דעם אייבערשטן. ווען מען קוקט צוריק זעט מען ווי פון יעדע צרה, פון יעדע שוועריקייט וואס זעט אויס ווי 'טבע', פון יעדע טבעת, יעדעס רינגעלע איז געווארן א שיינע קייטל.

דאס איז דער סוד פון רבינ'ס ראש השנה; דער רבי לייגט אריין אין אונז אז מיר זאלן וויסן אז אלעס וואס עס גייט אריבער אויף אונז איז דער אייבערשטער אליין. עס איז נישט דא קיין טבע, מקרה, מזל, נאר אלעס איז דער אייבערשטער. דער רבי לאזט אונז נישט שלאפן, ער וועקט אונז אויף מיר זאלן אנהייבן כסדר מיט א פרישע התחלה, מיר זאלן נישט זיין אזוי צעקלאפט. דערפאר פארן מיר יעדע ראש השנה צום הייליגן רבי'ן, ווייל ראש השנה איז דער אנפאנג פונעם יאר, און אלעס גייט נאכן אנהייב, מיר הייבן אן דעם יאר מיט אמונה, אז מיר זאלן נישט ווערן צעפאלן ווען מיר גיין אריבער

שווערקייטן, מיר זאלן געדענקען אז מיר האלטן אינמיטן מאכן א שיינע קייטל, און יעדע שוועריקייט איז נאך א רינגעלע אינעם שיינעם קייטל וואס דער אייבערשטער מאכט אונז.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט האבן הצלחה אין אלע ענינים.

...

~~~~~~~~~~

תוכן השאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,

א גרויסן יישר כח פאר די שיינע שיעורים, עס געט מיר כח אנצוגיין יעדן טאג. אויך הער איך אויס די הערליכע שיעורים וואס דער ראש ישיבה לערנט פאר אין נ"ך.

אין איינס פון די שיעורים אין נ"ך, ווען נתן הנביא איז געקומען זאגן פאר דוד המלך אז ער האט געזינדיגט, האט דוד המלך גלייך געזאגט "חטאתי" - איך האב געזינדיגט, ער האט תשובה געטון און געבעטן דער אייבערשטער זאל אים מוחל זיין.

למעשה איז ער אבער שפעטער געשטראפט געווארן אויף דעם, איז מיר אביסל שווער ווייל לויט ווי אזוי איך האב אייביג פארשטאנען פונעם ראש ישיבה אז ווען מען טוט תשובה הייבט זיך אהן א נייער בלאט אין לעבן, מען באקומט נישט קיין עונש.

איך האף און איך גלייב אז ווען איך טו תשובה העלפט עס, אפשר קען מיר דער ראש ישיבה עס בעסער מסביר זיין?

אשר

תשובה מאת הראש ישיבה שליט״א:

בעזרת ה׳ יתברך - יום ב׳ פרשת וישב, ט״ז כסליו, שנת תשע״ח לפרט קטן
~~~~~~~~~~

לכבוד אשר נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

דער רמב"ם שרייבט (פרק א מהלכות תשובה, הלכה א): **יעדע מצווה אין די תורה, סיי א מצות עשה סיי א מצות לא תעשה, אויב מען האט עובר געווען אויף איינע פון די מצוות, סיי בשוגג סיי במזיד. ווען מען טוט תשובה, דארף מען זיך מתוודה זיין צום אייבערשטן, אזוי ווי עס שטייט אין די תורה** (במדבר ה, ז): **"וְהִתְוַדּוּ אֶת חַטָּאתָם אֲשֶׁר עָשׂוּ"; ווי אזוי איז מען זיך מתודה? זאגט דער רמב"ם, מען זאל אזוי זאגן: "אָנָּא הַשֵּׁם חָטָאתִי עָוִיתִי פָּשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ וְעָשִׂיתִי כָּךְ וָכָךְ וַהֲרֵי נִחַמְתִּי וּבוֹשְׁתִּי בְּמַעֲשַׂי וּלְעוֹלָם אֵינִי חוֹזֵר לְדָבָר זֶה", איך בעט דיר אייבערשטער, איך האב געזינדיגט פאר דיר, איך האב געטון די און די עבירה, איך האב חרטה אויף וואס איך האב געטון, איך שעם זיך מיט מיינע מעשים וואס איך האב געטון, איך נעם זיך פאר אז איך גיי עס מער קיינמאל נישט טון; דאס איז וידוי, און דער רמב"ם פירט אויס: "וְכָל הַמַּרְבֶּה לְהִתְוַדּוֹת וּמַאֲרִיךְ בְּעִנְיָן זֶה - הֲרֵי זֶה מְשֻׁבָּח", ווער עס פארמערט זיך מתודה צו זיין פארן אייבערשטן, דער איז געלויבט.**

וויסן זאלסטו אז ווען א מענטש טוט תשובה איז אים דער אייבערשטער מוחל אויף וואס ער האט געטון, אזוי ווי חכמינו זכרונם לברכה זאגן (תורת כהנים, בחוקותי): **דער אייבערשטער זאגט: "מִיַּד שֶׁהֵם מִתְוַדִּים עַל עֲוֹנוֹתֵיהֶם, מִיַּד אֲנִי חוֹזֵר וּמְרַחֵם עֲלֵיהֶם", ווען א מענטש איז זיך מתודה אויף זיינע עבירות בין איך אים גלייך מוחל, און איך פיר זיך מיט אים מיט רחמנות; ווען א מענטש טוט תשובה מעקט דער אייבערשטער אויס זיינע זינד. דער פראבלעם איז, אז דער מענטש גלייבט נאר אינעם זינד, אבער ווען עס קומט צו תשובה גלייבט ער נישט אז ער קען אויך תשובה טון, אבער באמת דארף יעדער איד גלייבן אז ער קען אויף אלעס תשובה טון, אזוי ווי דער רבי זאגט** (ליקוטי מוהר"ן חלק ב', סימן קיב): **"אִם אַתָּה מַאֲמִין, שֶׁיְּכוֹלִין לְקַלְקֵל, תַּאֲמִין שֶׁיְּכוֹלִין לְתַקֵּן", אויב דו גלייבסט אז דו קענסט טון שלעכטס, גלייב אויך אז דו קענסט פארעכטן; מען דארף גלייבן אין דעם, מען דארף וויסן אז דער אייבערשטער נעמט אן אונזער תשובה, און ערווארט אז דער מענטש זאל זיך צוריקקערן צו אים.**

דאס וואס דו פרעגסט פארוואס דוד המלך איז באשטראפט געווארן, ער האט דאך תשובה געטון; קודם דארפסטו וויסן וואס חכמינו זכרונם לברכה זאגן (שבת נו.): **"כָּל הָאוֹמֵר דָּוִד חָטָא, אֵינוֹ אֶלָּא טוֹעֶה", ווער עס זאגט אז דוד המלך האט געזינדיגט איז זיך**

טועה; ווייל אלע סאלדאטן אין די צייטן פון דוד המלך, פלעגן געבן א גט פאר זייער ווייב איידער זיי זענען ארויס געגאנגען אין מלחמה (עיין שם בתוספות, דבור המתחיל גט, ונראה לרבינו תם) כדי זייערע ווייבער זאלן נישט זיין קיין עגונות. נאך זאגן חכמינו זכרונם לברכה (סנהדרין קז.): "רְאוּיָה הָיְתָה בַּת שֶׁבַע לְדָוִד מִשֵּׁשֶׁת יְמֵי בְּרֵאשִׁית", בת שבע איז געווען אנגעגרייט פאר דוד המלך נאך פון ששת ימי בראשית, "אֶלָּא שֶׁאֲכָלָהּ פַּגָּה", ער האט דאס גענומען פאר די צייט. נאך זאגן חכמינו זכרונם לברכה (עבודה זרה ד:): רבי שמעון בן יוחאי זאגט: "דוד המלך האט געוויזן פאר אונז א וועג, אז אויב מיר פאלן אראפ, זאלן מיר תשובה טון".

ווען מען לערנט נביאים וכתובים דארף מען זייער אכטונג געבן דאס צו לערנען מיט רש"י, וואס ער ברענגט אראפ דעם פשט ווי אזוי די הייליגע חכמים האבן דאס געלערנט. מען טאר נישט לערנען נ"ך אן פירוש רש"י, ווייל מען קען זיך זייער טועה זיין און נאכדעם קומען צו פארדרייען די תורה. מיר ווייסן נאר ווי אזוי חז"ל לערנען דאס אפ, חס ושלום מיר זאלן דאס לערנען ווי די מינים און אפקורסים לערנען דאס; אויף דעם זאגן חכמינו זכרונם לברכה (ברכות כח:): "מִנְעוּ בְּנֵיכֶם מִן הַהִגָּיוֹן", מען זאל אכטונג געבן אויף קינדער זיי זאלן נישט לערנען צו סאך מקרא, ווייל אז מען לערנט מקרא אן משנה און גמרא קען מען זייער פארקריכן, דערפאר זאגט ער גלייך: "וְהוֹשִׁיבוּם בֵּין בִּרְכֵּי תַּלְמִידֵי חֲכָמִים", זע צו לערנען מיט די קינדער משנה און גמרא, ווייל דארט קען מען נישט פארקריכן.

דער רבי זאגט (ליקוטי מוהר"ן, חלק ב', סימן עג) אז תהילים איז מסוגל צו תשובה; וואויל איז א מענטש וואס געוואוינט זיך צו צו זאגן יעדן טאג דעם יום תהילים, ער וועט זוכה זיין צו פארעכטן אלעס וואס מען דארף פארעכטן, און ער וועט אראפ נאמען פון זיך אלע עונשים קשים ומרים.

דער אייבערשטער זאל העלפן דו זאלסט מצליח זיין אין אלע דיינע וועגן.

...

~~~~~~~~~~

תוכן השאלה:
~~~~~~~~~~

לכבוד איש אשר רוח בו הרה"ח ר' יואל ראטה שליט"א,

אכתוב בלשון הקודש היות שאני גר בארה"ק. מה אומר ומה אדבר אני מלא נסיונות קשים ומרים בקדושה דהיינו: גם שאני חולה ל"ע במחלת ההומאים, אפילו שיש לי אשה שמספקת אותי ומאוד פתוחה (כמובן באופן המותר) אבל בכל זאת נשאר אצלי איזה חישוק ומשיכה לבחורים ואברכים דבר שמקשה עליי מאוד ואני לא מצליח לצאת מזה. וגם הנושא של שמירת עיינים מאוד פרוץ אצלי אני פשוט חולה להסתכל על נשים, וזה פשוט באופן מטורף. לכן נפשי בשאלתי ילמדנו מר איך בס"ד לצאת מכל זה.

כתבתי בקיצור אבל בכל זאת זה באופן כללי הבעיות שאני מתמודד.

שמעון

תשובה מאת הראש ישיבה שליט״א:

בעזרת ה׳ יתברך - יום ג׳ פרשת וישב, י״ז כסליו, שנת תשע״ח לפרט קטן

לכבוד שמעון נרו יאיר

וויסן זאלסטו אז דאס איז א מחלה; נישט סתם א קראנקהייט, נאר א קראנקהייט וואס ווען דער בית המקדש זאל ווען שטיין, וואלטן די סנהדרין געגעבן פאר די מחלה נישט מער און נישט ווייניגער ווי ׳סקילה׳ (ויקרא כ, יג)**.**

קוק ווי הארב די עבירה איז, אז דער רבי וואס זאגט (ליקוטי מוהר״ן, חלק א׳, סימן רפב) **אז מען דארף מלמד זכות זיין אויף יעדן איינעם, אפילו אויף א רשע גמור, דאך זאגט דער הייליגער רבי** (ספר המידות, אות ניאוף, חלק ב׳, סימן ח)**: ״אָסוּר לְלַמֵּד זְכוּת עַל זֶה שֶׁעָבַר עַל מִשְׁכַּב זָכָר״, מען טאר נישט מלמד זכות זיין אויף א מענטש וואס טוט די עבירה הנ״ל; זעט מען ווי הארב די עבירה איז.**

עס ווערט געברענגט פונעם רמ״ע מפאנו זכותו יגן עלינו (מאמר תקוני התשובה, פרק ה) **אז דער עונש אויף די עבירה איז, אז מען ווערט מגולגל אין חיות - שפן וארנבת (האזלעך) וכו׳, ער ברענגט דארט אז מען דארף פאסטן אויף די עבירה כמנין רג״ל וואס באטרעפט זכר, קוק אריין דארט. דער רבי זאגט** (ספר המדות, אות נאוף, סימן לג) **אז דער עונש אויף דעם איז תפיסה.**

אבער דער רבי האט אן עצה פאר דיר אויך; דער רבי קען יעדן איינעם העלפן, אפילו איינער וואס איז קראנק און ליידט פון די עקלדיגע נסיונות, קען אויך ארויס קריכן פון זיינע עקלדיגע געמיינע שמוץ, אויב וועט ער פאלגן דעם רבי'ן. דער רבי זאגט (שיחות הר"ן, סימן יט): "אֲפִילּוּ אוֹתָן הָאֲנָשִׁים הָרְחוֹקִים מִן הַקְּדֻשָּׁה מְאֹד, שֶׁנִּלְכְּדוּ בִּמְצוּדָה רָעָה, עַד שֶׁרְגִילִין בַּעֲבֵרוֹת חַס וְשָׁלוֹם רַחֲמָנָא לִצְלָן", אפילו א מענטש וואס איז זייער ווייט פון קדושה, ער טוט עבירות רחמנא לצלן, און ער איז שוין אראפ געפאלן אין שאול תחתית, "אַף עַל פִּי כֵן, הַכֹּחַ שֶׁל הַתּוֹרָה גָּדוֹל כָּל כָּךְ, עַד שֶׁיְּכוֹלָה לְהוֹצִיא אוֹתָם מִן הָעֲבֵרוֹת שֶׁרְגִילִין בָּהֶם חַס וְשָׁלוֹם. וְאִם יַעֲשׂוּ לָהֶם חֹק קָבוּעַ וְחִיּוּב חָזָק לִלְמֹד בְּכָל יוֹם וָיוֹם כָּךְ וְכָךְ, יִהְיֶה אֵיךְ שֶׁיִּהְיֶה, בְּוַדַּאי יִזְכּוּ לָצֵאת מִמְּצוּדָתָם הָרָעָה עַל יְדֵי הַתּוֹרָה, כִּי כֹּחַ הַתּוֹרָה גָּדוֹל מְאֹד", אויב וועט ער זיך מאכן א קביעות צו לערנען יעדן טאג "כך וכך", וועט ער סוף כל סוף ארויס גיין פון זיין בלאטע, ווייל די כח פון תורה איז אזוי גרויס, אז עס נעמט ארויס דעם מענטש פון זיין שלעכטס.

ווען דער רבי האט געזאגט דעם שמועס, האט ר' נתן געפרעגט דעם רבי'ן (חיי מוהר"ן, סימן תקעג): "צי תורה קען אויך העלפן אזא איינעם וואס איז אראפ געפאלן אין די עקלדיגע עבירה פון פגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן?" האט דער רבי געשריגן אויף אים און געזאגט: "דו ווייסט ווי גרויס דער כח פון תורה איז? תורה איז העכער פון אלעס, אפילו א מענטש וואס וואיקט זיך אין די עקלדיגע עבירה פון פגם הברית - הוצאת זרע לבטלה, רחמנא לצלן".

מאך דיך א שיעור אין רבינ'ס ספרים; דער רבי האט געזאגט (חיי מוהר"ן, סימן שמט): ווער עס וועט לערנען זיינע ספרים וועט ווערן אן אמת'ער בעל תשובה. נאך האט דער רבי געזאגט, אז ווער עס וועט לערנען זיין ספר מיט אן אמת, וועט זיך אים עפענען אלע זיינע פארשטאפטע אָדערן, ער וועט ווערן אן ערליכע איד; ווען דו לערנסט דעם רבינ'ס ספרים, לערן דאס אויף ארויסצונעמען עצות און חיזוק פאר דיר.

דער רבי האט עצות פאר יעדן מענטש אין סיי וועלכע מצב מען געפונט זיך; בפרט אז מען נעמט דעם רבינ'ס "סדר דרך הלימוד" (עיין שיחות הר"ן, סימן עו), מען מאכט זיך שיעורים בכל התורה כולה, מען לערנט יעדן טאג מקרא - אביסל חומש רש"י מיטן תרגום, משנה - מען זאגט פרקים משניות, נאכדעם גמרא - מען לערנט דפים גמרא כסדרן, פון אנהייב ש"ס ביז מען ענדיגט איין מסכת נאכן צווייטן, דורכדעם קריכט מען ארויס פון אלע מחלות און פון אלע עבירות.

במשך די יארן וואס איך האב זוכה געווען צו זיין אין רבינ׳ס חדר אין היכל הקודש, האב איך געזען מענטשן מיט אלע סארט אנשיקענישן, מענטשן מיט אלע סארט מחלות, מיט אלע סארטן נערוועו וכו׳; די אלע וואס האבן געגומען דעם רבינ׳ס דרך הלימוד ערנסט, האבן זיך געטוישט מקצה אל הקצה. זיי זענען ארויס פון זייערע מחלות און זיי זענען געווארן ערליכע אידן. אפילו עס האט אויסגעזען אז מען קען זיי נישט העלפן, זענען זיי אבער ארויס געגאנגען פון די אלע פראבלעמען וואס דו גייסט אריבער.

דערפאר, אז דו שרייבסט מיר ווי דו מוטשעסט זיך מיט שווערע נסיונות, דער יצר הרע וויל דיר אראפ ווארפן אין עקעלדיגע מעשים וואס קען דיר אומגליקליך מאכן פאר דיין גאנץ לעבן, זאלסטו אננעמען דעם רבינ׳ס סדר דרך הלימוד בתמימות ופשיטות, וועסטו האבן כח צו מנצח זיין דעם יצר הרע.

זע צו זאגן יעדן טאג אכצן פרקים משניות; הייב אן מסכת ברכות און גיי אין א סדר א פרק נאך א פרק, ביז דו ענדיגסט איין מסכת נאכן צווייטן, אזוי זאלסטו זאגן יעדן טאג, ביז דו וועסט ענדיגן ששה סדרי משנה. נאכדעם זאלסטו אנהייבן נאך אמאל משניות פון אנהייב, דאס זאלסטו טון דיין גאנצע לעבן.

משניות האט א כח ארויס צו שלעפן א מענטש אפילו ער איז שוין אראפ געפאלן אין טיפן אפגרינד, ער ליגט אין שאול תחתית; מוהרא״ש פלעגט שטענדיג חזר׳ן אז די ראשי תיבות פון (תהלים ל, ד): ״הֶ׳עֱלִיתָ מִ׳ן שְׁ׳אוֹל נַ׳פְשִׁי״ איז משנה; אז א מענטש זאגט משניות, נעמט עס אים ארויס פון שאול תחתית.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט זוכה זיין צו טון תשובה שלימה.

...

~~~~~~~~~~~

תוכן השאלה:

לכבוד דער ראש ישיבה שליט"א,
~~~~~~~~~~~

איך האב א האקעלע שאלה. איך האב געהערט זאגן אז אויב מ'האט זיך געדרייט מיט א מיידל בעפאר מ'האט חתונה געהאט, טאר מען נישט חתונה האבן מיט איר.

ס'איז דא א מיידל וואס איז גרייט חתונה צו האבן מיט מיר, די איינציגסטע פראבלעם איז אז איך בין שוין געווען מיט איר עטליכע מאל וכו'.

וואס איז די הלכה אין אזא פאל? וואס זאל איך טון?

א גרויסן יישר כח.

א בחור

תשובה מאת הראש ישיבה שליט״א:

בעזרת ה׳ יתברך - יום ג׳ פרשת וישב, י״ז כסליו, שנת תשע״ח לפרט קטן

לכבוד ... נרו יאיר

איך האב ערהאלטן דיין בריוו.

עס איז פונקט פארקערט ווי דו שרייבסט; אויב מען דרייט זיך סתם אזוי ארום מיט א מיידל וכו׳ אן קיין חופה וקידושין, איז דאס זייער א גרויסע עבירה.

דער אייבערשטער שטייט און ווארט דו זאלסט תשובה טון; דערפאר זאלסטו זען וואס שנעלער חתונה האבן מיט איר כדת וכדין, דאס איז די ריכטיגע וועג. מיט דעם וואס דו וועסט חתונה האבן וועסטו אלעס פארעכטן.

עס איז נישט דא אזא הלכה אז אויב מען איז געווען מיט וכו׳ טאר מען נישט חתונה האבן מיט איר.

דער אייבערשטער זאל העלפן זאלסט זוכה זיין תשובה צו טון און אויפשטעלן א בית נאמן בישראל.

...

~~~~~~~~~~~
~~~~~~~~~~~